

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

**SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONU**

TUTANAK DERGİSİ

12 Şubat 2013 Salı

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

12 Şubat 2013 Salı

---0---

K O N U

Sayfa

Elektrik Piyasası Kanunu Tasarısı (1/724)

1:32

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:20

Madde 21

1

Alim IŞIK

(Kütahya)

1

Madde 22

1

Emin Haluk AYHAN

(Denizli)

1

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

1

Komisyonu Uzmanı

Metin KILCI (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı)

2

Mehmet Ali SUSAM

(İzmir)

2

Alim IŞIK

(Kütahya)

2, 3

Önerge

3

Hüseyin ÜZÜLMEZ

(Konya)

3

Gerekçe

3

Alim IŞIK

(Kütahya)

3, 4

Mehmet Ali SUSAM

(İzmir)

3, 4:5

Ünal KACIR

(İstanbul)

3:4, 6:7

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

4, 7:8

Komisyonu Uzmanı

Emin Haluk AYHAN

(Denizli)

4

İlknur DENİZLİ

(İzmir)

5

Soner AKSOY

(Kütahya)

5:6, 7

Osman AYDIN

(Aydın)

6

Mustafa ÖZTÜRK

(Bursa)

6

Önerge

8

Alim IŞIK

(Kütahya)

8

Mehmet Ali SUSAM

(İzmir)

8

Mustafa ÖZTÜRK

(Bursa)

8:9, 10

Kemal DEĞİRMENDERELİ

(Edirne)

9

İlknur DENİZLİ

(İzmir)

9

Metin KILCI (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı)

9, 10

Soner AKSOY

(Kütahya)

9

Ünal KACIR	(İstanbul)	9:10
Madde 23		10
Metin KILCI (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı)		11
Alim IŞIK	(Kütahya)	11
Önerge		11
Alim IŞIK	(Kütahya)	11
Soner AKSOY	(Kütahya)	11
Metin KILCI (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı)		11:12
Önerge		12
Osman AYDIN	(Aydın)	12
Metin KILCI (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı)		12:13, 14, 15
Soner AKSOY	(Kütahya)	13, 14
Mehmet Ali SUSAM	(İzmir)	13
Hasan ÖREN	(Manisa)	14
Mustafa ÖZTÜRK	(Bursa)	14:15
Madde 24		15
Alim IŞIK	(Kütahya)	15, 16
Mehmet ERDOĞAN	(Gaziantep)	15
Metin KILCI (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı)		16
Yakup BAŞOĞLU (DSİ Genel Müdür Yardımcısı)		16
Hasan KÖKTAŞ (Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı)		16
Hüseyin YÜCEBAŞ (TESAB ve HESİAD Yönetim Kurulu Üyesi)		17
Önerge		17
Alim IŞIK	(Kütahya)	17
Metin KILCI (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı)		17:18
Önerge		18
Gerekçe		18
Metin KILCI (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı)		18
Önerge		18
Mehmet Ali SUSAM	(İzmir)	18
Metin KILCI (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı)		18:19, 19
Alim IŞIK	(Kütahya)	19
Madde 25		19
Metin KILCI (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı)		19
Madde 26		19:20
İKİNCİ OTURUM		21:31
Önerge		21
Alim IŞIK	(Kütahya)	21
Metin KILCI (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı)		21
Önerge		22
Orhan KARASAYAR	(Hatay)	22
Metin KILCI (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı)		22
Madde 27		22
Metin KILCI (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı)		22:23
Önerge		23
Alim IŞIK	(Kütahya)	23
Metin KILCI (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı)		23, 24
Sinem ULUTÜRK (TÜSİAD Temsilcisi)		24
Mehmet Ali SUSAM	(İzmir)	24:25

Önerge		25
Gerekçe		25
Alim IŞIK	(Kütahya)	25
Metin KİLCİ (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı)		25, 26
Mehmet Ali SUSAM	(İzmir)	26
Murat ÇELİKER (Hazine Müsteşarlığı Temsilcisi)		26
Madde 28		27
Hüseyin YÜCEBAŞ (TESAB ve HESİAD Yönetim Kurulu Üyesi)		27
Metin KİLCİ (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı)		27, 28, 29
Aysen CANER (DSİ Genel Müdürlüğü Hukuk Müşaviri)		27:28
Kemal DEĞİRMENDERELİ	(Edirne)	28, 29
Önerge		29
Alim IŞIK	(Kütahya)	29
Metin KİLCİ (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı)		29:30
Madde 29		30
Metin KİLCİ (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı)		30
Alim IŞIK	(Kütahya)	30, 31
Mehmet Ali SUSAM	(İzmir)	30:31
Kemal DEĞİRMENDERELİ	(Edirne)	31
ÜÇÜNCÜ OTURUM		32
Halil MAZICIOĞLU	(Gaziantep)	32

Açılma Saati: 15.28

Kapanma Saati: 19.32

12 Şubat 2013 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.28

BAŞKAN: M. Mücahit FINDIKLI (Malatya)

BAŞKAN VEKİLİ: Hüseyin ÜZÜLMEZ (Konya)

SÖZCÜ: Halil MAZICIOĞLU (Gaziantep)

KÂTİP: İlkur DENİZLİ (İzmir)

_____0_____

BAŞKAN – Değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, değerli davetliler, kıymetli Müsteşarımız, Hükümetimizin temsilcileri, değerli basın mensupları; hepiniz hoş geldiniz. Yeterli çoğunluğumuz vardır, gündemimizde yer alan konuları görüşmek üzere toplantıyı açıyorum.

Bugün (1/724) esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu Tasarısı ile (2/246), (2/427), (2/448), (2/815) ve (2/829) esas numaralı kanun tekliflerinin görüşmelerine tasarı metni esas alınmak üzere devam ediyoruz.

6/2/2013 tarihinde yaptığımız toplantıda tasarinın 20'nci maddesini görüşerek kabul etmiştik.

Şimdi 21'inci maddeyi okutuyorum:

BEŞİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Tebliğat

MADDE 21 - (1) Kurumca bu Kanuna göre yapılacak her türlü tebliğat hakkında 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümleri uygulanır, ancak ilanen yapılacak tebliğatlar Resmi Gazetede yayımlanır.

BAŞKAN – Madde üstünde söz talebi var mı? Yok.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım, bir sunum yapılacaktı elektrik arzıyla ilgili.

BAŞKAN – Sunumu yok. Şöyle: Sayın Müsteşarımız “Sunum yapabilirim.” dedi ama ona ben “Biz Komisyon çalışmalarına başladık. Sunumunuzu mail ortamında arkadaşlarımıza atalım, daha sonra, Komisyon çalışmaları bittikten sonra bir araya geliriz Bakanlıkta, daha geniş çalışma imkânımız olur.” diye söylemişim. Onun için bir sunum hazırlığını yapmadım.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Siz bilirsiniz.

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde söz talebi? Yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

Hizmet Alımı

MADDE 22 – (1) Elektrik enerjisi üretim, iletim ve dağıtım faaliyeti gösteren tüzel kişiler, gerekli hallerde üretim, iletim ve dağıtım tesislerinin işletilmesi ve bakım-onarım işlerini hizmet alımı yoluyla yaptırabilirler. Hangi faaliyetlerin hizmet alımı yoluyla yaptırılacağı Kurul tarafından belirlenir.

BAŞKAN – Evet, 22'nci madde üzerinde söz talebi?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Bir açıklama istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – 22'nci madde üzerinde...

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU UZMANI – Önerge var Başkanım, 1 tane.

BAŞKAN – Önerge mi var?

Geneli üzerinde görüş...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Bir açıklama alalım önce.

BAŞKAN – Açıklama alalım, peki.

Hükûmete söz verelim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, bu madde, elektrik üretim sektöründeki kuruluşların, iletim, üretim ve dağıtım kuruluşlarının bazı iş ve hizmetlerini hizmet alımı suretiyle yaptırımlarını öngörmektedir.

Burada özel sektör ve kamu ayrımı söz konusu değildir. Özel sektöre devredilmiş olan dağıtım şirketlerinin de, aynı şekilde, EPDK tarafından belirlenecek hizmet alanlarında hizmet alımı yaptırabileceği düzenlenmiştir. Özellikle özelleştirilen dağıtım şirketlerinin bu konuda karşı karşıya kaldıkları yargı sorunlarının aşılması bu şekilde mümkün olacaktır. Dolayısıyla kurum tarafından belirlenecek iş alanlarında üçüncü kişilere hizmet alımı suretiyle iş yaptırılabilir, dolayısıyla onun düzenlendiği bir maddedir.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Hangi yasal sorunlarla karşılaşıyorlar özelleştirildiği alanlarda?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Özellikle alt düzey mahkemelerde, bazı işlerin hizmet alımı suretiyle yaptırılmayacağına ilişkin. Bunların, dağıtım şirketleri devredilmeden önce hizmet alımı suretiyle yaptırılmakta olan işlerin devredildikten sonra asli hizmeti, asli iş olduğu ve hizmet alımıyla yaptırılmayacağı şeklinde birtakım sorunlar. Oysa aynı hizmetler, özelleştirmeler yapılmadan önce, aynı dağıtım şirketleri tarafından hizmet alımı suretiyle yaptırılıyor.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Buna sayaç okuma dâhil, başka neler dâhil?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayaç okuma, arıza bakım, buna benzer hizmetler.

BAŞKAN – Alim Hoca, söz talebiniz mi var?

ALİM IŞIK (Kütahya) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım, bu maddeyle, tabii, dağıtım şirketlerinin hizmet alımı yoluyla bazı işleri yaptırmasına imkân tanınmaktadır. Bilindiği gibi, şu anda özellikle enerji sektörü başta olmak üzere birçok sektörde “hizmet alımı” demek “taşeronlaşma”, “taşeronlaşma” demek ise “köleşme” anlamına geliyor. Bununla ilgili, en azından bazı kuralları koyabileceğimiz bir düzenlemeye ihtiyaç var bu maddede. En azından kurul tarafından belirlenecek bir yönetmelik hükümleri çerçevesinde, çalışanların bazı haklarının garanti altına alındığı bir düzenlemeye imkân tanımamız lazım. Elbette ki ihtiyaç olduğunda hizmet alınabilir ama bu şekliyle, bugün Türkiye’de uygulanan yöntemle hizmet alımı bu sektörde çok ciddi sorunların yaşanmasına yol açar. O anlamda, buraya, bir cümleyle en azından “belli şartlarda bu işçilerin çalıştırılacağı ve haklarının korunacağı” hükmünün konmasında fayda olduğunu ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Susam, buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Burada Hükûmete bir soru daha sormak istiyorum. Bu özelleştirme sonucunda dağıtım şirketlerinin almış olduğu bölgelerde hizmet alımı nedeniyle, maliyet unsuru dikkate alınarak, nitelikli ve uzun dönemdir çalışan elemanlar yerine taşeron sistemiyle çalışma olup bu anlamıyla hizmette bir kalite düşüşü olma ihtimali var mıdır? Bunu önlemek için, herhangi bir, kurulun önlemi, önerisi var mıdır? Bu noktalarda bizi aydınlatırsanız seviniriz.

BAŞKAN – Evet, başka söz talebi? Yok.

Hükûmete söz veriyorum.

Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, Sayın Vekilimin ifade ettiği şekliyle, bu hizmet alımında kaliteyi etkileyebilecek her türlü ihtimal söz konusudur. Yani, eğer kurum tarafından bu düzenlemeler gerektiği gibi yapılmaz ise söz konusu hizmetlerin eksik yürütülmesi veyahut da niteliksiz kişiler tarafından yürütülmesi riski ve ihtimali her zaman söz konusudur. Bu nedenle hem EPDK’nın, geçtiğimiz yıl içerisinde yapılan bir değişiklikle yatırımlar konusunda Bakanlığımızın çok geniş denetim yetkisi bulunmaktadır. Bu yetkilerimizi olabildiğince etkinlikle kullanacağımızı öngörebiliriz, onun sözünü verebiliriz. EPDK’nın da, aynı şekilde, kendi alanıyla ilgili, kalite standartlarını yükseltmek adına yeterli etkinlik ve yetkinliğe sahip olduğunu ifade edebilirim efendim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Madde üzerinde 1 adet önerge var.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Başkanım, bizim de var.

BAŞKAN – Önergeyi de okutayım, beraber vereyim.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/724) esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu Tasarısının 22’nci maddesinin birinci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve ikinci cümle olarak aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Üzülmöz

Halil Mazıroğlu

Konya

Gaziantep

“Lisans sahibi tüzel kişiler, lisansları kapsamındaki faaliyetlerle ilgili olarak hizmet alımı yapabilirler.”

"Ancak bu durum ilgili lisans sahibi tüzel kişinin lisansla kaynaklanan yükümlülüklerinin devri anlamına gelmez."

BAŞKAN – Evet, Hüseyin Bey, gerekçe mi efendim?

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Değiştirilen birinci cümle ile faaliyetlerin tek tek zikredilmesi yerine lisans sahibi tüzel kişiler ifadesi ile genelleme yapılmıştır.

İlave edilen ikinci cümle ile, alınacak hizmetlerin lisans devri anlamına gelmeyeceği hususu düzenlenmiştir.

BAŞKAN – Sizin hazırladığınız önerge de bu maddeyle ilgili mi efendim?

ALİM IŞIK (Kütahya) – Evet.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bir saniye, imzaları tamamlansın arkadaşların da.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, sizin önergenizi bekliyorum.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Geliyor, geliyor, imzalıyoruz.

BAŞKAN – Tamam, 2 tane olsun, bir şey olmaz; eksik olsun, sonra tamamlarsınız.

Evet, önerge üzerinde söz talebi var mı?

Alim Hocam?

ALİM IŞIK (Kütahya) – Benim yok, bizimki daha okunmadı.

BAŞKAN – Ya hayır, bunun üzerinde aleyhte görüş var.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Önergeyi veren arkadaşlar ne istiyor?

BAŞKAN – Yani ben şimdi oylayacağım, kabul...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkan, arkadaşlarımızdan bir açıklama isteyelim önce, biz arkasından görüşümüzü söyleyelim.

BAŞKAN – Bunlar birbirlerinden farklı önergeler.

Evet, bu önergeyi, gerekçesini okuttuğum önergeyi Hükûmete...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu önergenin üzerine mi görüşüyoruz?

BAŞKAN – Önergeyi okuttum, gerekçesini de okuttum.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Tamam, evet.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz almak isteyen arkadaşlar varsa, söz vereceğim.

Evet, Sayın Ünal Kacır, buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; önerge “Birinci cümlelerin şu şekilde değiştirilmesi, ikinci cümlelerin de şöyle değiştirilmesi” şeklinde bir önerge. Zaten iki cümleden oluşan bir metni değiştirmiş oluyoruz. Aslında “Metnin şu şekilde değiştirilmesi” diye yazılması teknik olarak daha doğru idi.

BAŞKAN – Evet.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Şimdi, böyle olunca...

BAŞKAN – Son cümle kaldığı için.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Hangi cümle?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU UZMANI – “Hangi faaliyetlerin hizmet alımı yoluyla yaptırılabilceği...”

BAŞKAN – “Hangi faaliyetlerin hizmet alımı yoluyla...”

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Kaç cümle var burada?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU UZMANI – Mevcut tasarıda iki cümle var ama şimdi üç cümleden oluşacak.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ünal Bey’e katılıyorum ben, doğru söylüyor.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Üç cümle olacak yani?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU UZMANI – Evet efendim.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Yani buradaki ikinci cümle kalıyor.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU UZMANI – Evet efendim.

Bir de zaten kanun metnine işlenmeyeceği için önerge, sadece biz metne işleyeceğiz bu durumu.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – “Aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.” desin. Ünal Bey, katılıyorum size.

BAŞKAN – Evet efendim, sonra katıldığınızı söylersiniz.

Buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Şimdi, ben de sizin gibi algıladım ama burada anlaşıldı ki üç cümleye çıkmış oluyor.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Değişiyor, değiştiriyorsunuz.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – İki cümle yerine üç cümleye çıkmış oluyor. Ama burada “lisansları kapsamındaki faaliyetlerle ilgili olarak” deyince bütün faaliyetler, ne varsa hepsi içine giriyor; “Bakım onarım filan diye sayma” diyor, “bütün faaliyetler” diyor. Bunu bu kadar genişletmenin faydası nedir bilemiyorum, çok düşünülüyor mu üzerinde?

Benim, aslında, söz almamdaki asıl maksat, “Hangi faaliyetlerin hizmet alımı yoluyla yaptırılabilceği Kurul tarafından belirlenir.” cümlesi de kalmıyor zannederek söz almıştım ama o kalıyor. Hadi orada birazcık bir emniyet payı var ama bu kadar genişletmenin gereğini de bize lütfen anlatsınlar, biz içimiz rahat olarak bu önergeyi burada oylayalım.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Başkanım, bu ifadesi bana göre Ünal Bey’in doğrudur yani.

BAŞKAN – Evet.

Sayın Alim Hocam, buyurun.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Tabii, bu hâliyle, tasarıda yer alan 22’nci madde neredeyse tamamen değiştirilmiş oluyor çünkü mevcut hâliyle en azından hangi alanlarda, özellikle iletim ve dağıtım tesislerinin işletilmesi ve bakım onarım işlerinde hizmet alımı yoluna gidilebileceği hükmü yer alırken, şimdi, lisansları kapsamındaki faaliyetlerle ilgili olarak hizmet alımı yapılabilirler. Yani elektrik enerjisi iletim ve dağıtımını yapan her işte, taşımacılıktan tutun yemek alımında kadar, taşeronlaşma getiren bir madde hâline dönüşüyor.

Bu önergedeki hâliyle bu madde birçok sorunu da beraberinde getirecektir. Ben en azından tasarıdaki hâliyle sınırlı kalmasının ve biraz sonra bizim önergemizde yer alan hükümler birlikte bu maddenin çerçevesinin daraltılmasının daha doğru olacağını düşünüyorum. Ancak bu durumla ilgili lisans sahibi tüzel kişinin lisans kaynaklı yükümlülüklerinin devri anlamına gelmez. Yani sadece lisans sahibi lisansın sahipliğini koruyacak; onun dışındaki tüm işleri hizmet alımı yoluyla yapabileceği anlamına gelen bir düzenlemedir bu.

Önergeyi tabii ki arkadaşlarımız Komisyon üyesi olarak bu fikirle vermişler. Saygı duyuyorum ancak bunun mahzurları çok olacaktır.

Takdirlerinize sunuyorum.

BAŞKAN – Oldu, teşekkür ederim.

“Kurul onay verirse” diye bir ifade de var.

Sayın Susam, buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, bu maddede “İletim ve dağıtım faaliyeti gösteren tüzel kişiler gerekli hâllerde üretim, iletim, dağıtım tesislerinin işletilmesi ve bakım-onarım işlerini hizmet alımı yoluyla yaptırabilir.” noktasından başlayarak devam eden “Lisans sahibi tüzel kişiler, lisansları kapsamındaki faaliyetlerle ilgili olarak hizmet alımı yapılabilirler. Ancak bu durum ilgili lisans

sahibi tüzel kişinin lisanstan kaynaklanan yükümlülüklerinin devri anlamına gelmez.”i ilave ettiğiniz zaman bunun kısa tanımılaması şudur: Bu işi almış olan dağıtım şirketi veya tüzel kişi her türlü işini hizmet alımı şeklinde yaptırabilir ancak bununla ilgili, hiçbir şekilde, lisansına hâle gelecek bir uygulama, bir mahkeme kararı, bir değerlendirme yapılamaz şeklinde bir algılanmadır.

Şimdi, muhakkak ki şunun altını çizmek lazım: Bu işin yapılma süresi, gerçekten, enerji özelleştirmelerinde dağıtım şirketlerinin girmesi, enerjinin hızla dağıtılabilmesi, yatırım yapılabilmesi belirli anlamda faydalar getirmekle birlikte başka mahzurları da bu konuda meydana çıkardı ve bizim, Komisyon olarak, bakış açımızın çift yönlü olması gerektiği konusunda çok hassas davranmaya ihtiyacımız var. Zaten burada, verilen önergede bunun böyle olacağının önlemini almak için “Ancak bu durum ilgili lisans sahibi tüzel kişinin lisanstan kaynaklanan yükümlülüklerinin devri anlamına gelmez.” ibaresi koymuş ki yani “Her şeyini verse bile bu lisans bunda kalacaktır, bunun kanunen güvencesini alıyoruz.” demektir. Bu anlamıyla, enerji gibi sanayinin, tüketicinin ve yapımızın gereği bu noktada, ihtisaslaşmayı, kaliteli hizmeti, arz güvenliğini koyabilecek nitelikli insan kaynağını devrede tutmamıza ihtiyaç vardır.

Taşeron işletmelerinin Türkiye’de bugün dayandığı temel mantık, hizmet alımı şeklinde yapılan taşeron işletmelerinde ucuzla ve en rekabetçi koşulları sağlayarak yapabilmeye dayalıdır. Enerji gibi bir konuda bunun sıkıntıları vardır. Bizim, Sayın Alim Işık’la vermiş olduğumuz önerge de bu nitelikli insan unsurunun bu yapıda tutulmasına yönelik tedbirlerin alınmasıdır ama en önemlisi, buraya, maddeye eklenmesi gereken bizim için... “Hangi faaliyetlerin hizmet alımı yoluyla yaptırılabilceği Kurul tarafından belirlenir.” Tamam. Peki, belirlemesine rağmen, yapılacak olan bu belirlemeler dışına taşanlarla ilgili herhangi bir yaptırımın da olmadığı açık bir gerçekliktir.

Bu anlamıyla, bu mahzurları nedeniyle bu önergenin karşısında olduğumuzu belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Denizli, buyurun.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Ben Sayın Müsteşarımıza şunu da sormak istiyorum: Aslında burada tariflediğimiz işlerin pek çoğu şu anda da hizmet alımıyla yapılıyor değil mi? Yani biz çok özel bir durum getirmiyoruz anladığım kadarıyla. Yapılan bir şeyi dağıtım şirketlerinin de uygulaması için bir fırsat tanıyoruz ya da aynı uygulamanın devamını sağlıyoruz. Hani özel bir durum yok. Değişen bir şey yok şu anda, zaten yapılan bir iş.

İkincisi de, arkadaşlarımızın söylediği konuyla ilgili, tabii ki taşeronlaşmayla ilgili ciddi sıkıntılarımız olabilir ama bir anlamda da -Sayın Susam’ın da dediği gibi- işte, nakliyeden tutun belki pek çok hizmete varıncaya kadar ihtisaslaşma konusunun da çok önemli olduğuna inanıyoruz. Ben umuyorum ki bu tür hizmet alımlarında, gerçekten, enerji sektörü içinde ihtisaslaşmış birtakım şirketler farklı dallarda kendilerini kanıtlayacaklardır ve çok daha başarılı işler çıkarılacaktır diye düşünüyorum ayrıca da.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Soner Hocom, buyurun.

SONER AKSOY (Kütahya) – Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; yani ben de aynı kanaatteyim. Sayın Vekilimin ifade ettiği gibi, zaten yapılmakta yani şu anda. Biz elektrik üretim işini özel sektöre vermişiz, özel sektör bunu nasıl yapsın? Bir de o şekilde, adamları kumanda etmeye kalkıyoruz. Yok “Taşerona vermesin, danışmanlara vermesin.”, yok efendim “Mühendislik firmalarından yardım almasın.”, yok “Şantiyeye eleman taşıyacak, minibüs tutmasın.” Kardeşim, nerede yaşıyoruz, hangi devirde yaşıyoruz, böyle bir şey olur mu? Elbette bunları hizmet alacak yani çeşitli yerlerden, çeşitli şekillerde hizmet alacak. Yani elektrik üretimi kolay bir iş değil ki, bununla ilgili yapılacak, vermiş olduğumuz lisanstaki hizmetler kolay hizmetler değil ki. Tek bir şirkette bütün bunların hepsinin, müteahhas elemanlarının bulunması, hepsini kendisinin yapmış olması zaten productive olmaz. Yani piyasada, daha ucuz, daha kaliteli, daha müteahhas gruplar varsa, bunları yapacaksa, bunların yapmasını... Zaten kendisi ekonomik buluyorsa bunları yaptırır. Bütün fabrikalarımızda... Şu anda bulunan arkadaşlarımızın fabrikaları var, her iş kendileri mi yapıyorlar? Yani ucuz bir işi, bu adam görüyorsa ona yaptırıyoruz. Yani bütün dünyada böyle bir şey.

Aslında böyle bir cümleye bile lüzum yok, böyle bir maddeye bile lüzum yok. Hele bu önergeye hiç lüzum yok. Yani bu, buradaki 22’nci madde çok açık ve seçik ortada duran bir madde. Bunun önüne, arkasına, hiçbir şeye ihtiyaç yok. Gösterilmiş, yapılmış. Yani bu normal bir şeydir.

“Taşeron” kelimesine karşı da bir alerji duyuyoruz yani “köleleştirme” filan... Yok böyle bir şey arkadaşlar. Hizmet alma... Özel sektör bir yere hizmet veriyor yani hizmet verirken, para kazanırken köle mi oluyor adam? Böyle bir şey yok arkadaşlar. “Win win” hesabı, “karşılıklı kazanç” hesabı içerisinde yapılıyor. Ha, burada iş hukuku yönüyle bazı hususlar varsa, onu da iş hukuku meselesi

konuşulurken, orada insan hakları gereğince veya iş hukuku gereğince, buradaki haksızlıklar neyse, onlara dönük çalışmalar orada yapılabilir. O bizim konumuzun dışıdır. O bakımdan, yani, bu madde böyle olduğu gibi geçsin isterim ben.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bu konuyla ilgili bir şeyi de paylaşmak isterim kendi adıma: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında bu taşeron sistemiyle alakalı ciddi bir çalışma var. Orada bir tarifler manzumesi var. Yani bu önergeyle aslında biz EPDK'ya böyle bir yetkiyi bırakmak suretiyle, onların talimatı doğrultusunda düzenleme yapma imkânı da vermiş oluyoruz. Bu konuyla ilgili Alim Hoca'nın şeyini de dikkate alarak böyle bir çalışmanın olduğunu sizlere ifade edebilirim.

Evet, Sayın Aydın, buyurun.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyesi arkadaşlar, değerli özel sektör temsilcileri ve Bakanlık temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu maddede, özellikle “Üretim, iletim, dağıtım faaliyetleri gösteren tüzel kişiler gerekli hâllerde üretim, iletim ve dağıtım tesislerinin işletilmesi ve bakım-onarım işlerini hizmet alımı yoluyla yaptırabilirler.” Özellikle dağıtım şirketlerinin bu almış olduğu hizmetler fotoğraflara yansıtılmakta, hepimizin bildiği gibi. Ben, özellikle, Hükûmetten bunların denetimiyle ilgili esaslar hakkında bir aydınlatma istiyorum çünkü buradaki maliyet hepimize rücu ediliyor, hepimize yansıtılıyor. 75 milyona yansıtılan bu maliyetin denetimiyle ilgili, yöntemleriyle ilgili neler yapıldığını bir açıklarlarsa sevinirim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Öztürk, buyurun.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, değerli sektör temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum, iyi bir hafta diliyorum.

Şimdi, aslında, bu sadece bu sektörde değil, yani hizmet alımı hemen hemen her sektörde yapılıyor. Kendi sahasında ihtisaslaşmış kimselerin daha kaliteli ve daha hızlı bir şekilde, uygun şartlarla hizmet satım ve alımı şeklinde gerçekleştiriliyor. Benim bulunduğum sektörde de, Telekom sektöründe de bunu uzun yıllar yaptık, yapıyoruz da.

Belki bu taşeronlarla ilgili söylenmesi gereken -ki Sayın Başkanımız da o açıklamayı yaptı- bir giriş çıkış yapılıyordu ve tazminat alamıyorlardı, izin sürelerini kullanamıyorlardı, hukuksal olarak üst yükleniciye birtakım sorumluluklar geliyordu. Bunlarla ilgili düzenlemeleri zaten Bakanlığımız yapıyor. Esas burada düşünülmesi gereken şey: Bu üretim, dağıtım gibi, iletim gibi hizmetleri yaparken aldığı birtakım hizmetler de var yemek, güvenlik, temizlik gibi; bunları da düşünmek gerekiyor. Esas olan şey, hem dağıtımın hem iletimin, hizmetin müşteriye en kaliteli bir şekilde sunulmasıdır burada temel felsefe. Bununla ilgili de eksiklikler varsa gerek dağıtım gerek üretim gerek de iletim şirketleriyle ilgili, cezai müeyyideler de zaten kanunda belirlenmiş. Dolayısıyla ben de burada bir sakınca görmüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kacır, buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; ben de Soner Bey'e katılıyorum. Soner Bey'in dediği gibi, madde 22'de gerekli bütün açıklık var. Yani elektrik üretimiyle, iletimiyle, dağıtımıyla ilgili, işte “Dağıtım tesislerinin işletilmesi ve bakım-onarım işlerini hizmet alımı yoluyla yaptırabilir.” sözü, işte “Üretim, iletim ve dağıtım tesislerinin işletilmesi”, bunların hepsi var ama ikinci cümle bir şey çiziyor, bir sınır koyuyor. “Hangi faaliyetlerin bu şekilde yaptırılacağına Kurul tarafından karar verilir.” diyor, “Kurul belirler.” Bunda bir sorun yok. Yani kurum sistemi koyuyor “Şu çerçevede, şu işleri hizmet alımı yoluyla yapabilirsiniz.”

SONER AKSOY (Kütahya) – Şimdi, oraya şunları yapamaz, yapamazları koyuluyor daha çok.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Evet, müsaade buyurun, ben cümlemi tamamlayayım.

Evet, yani çerçeveyi kurul belirliyor, bu kurulun belirlediği çerçeve içerisindeki hizmet alımı yoluyla yapılmasına cevaz veriyor. Fakat önerge bu çerçeveyi çizmeden önce diyor ki: “Bütün bu işlerin hepsinin ya da hangileri olursa olsun bunların hizmet alımı yoluyla yapılması lisans sahibi tüzel kişinin lisans kaynaklı yükümlülüklerinin devri anlamına gelmez. Ey kurul, sakın ola ki senin izin vermediklerini yapsa dahi, hizmet alımı yoluyla alsa dahi, bunu sen sakın lisans kaynaklı yükümlülüklerin devri manasına tutup dalisansını iptal etmeye kalkma.” Aslında biz burada kurulun önünü kesiyoruz. Lisans, yani kurul tarafından izin verilen işlerin yapılması bu manaya gelmesin, tamam, ama onun haricinde olanı yapmışsa, bunun bu lisans kaynaklı, kaynaklı

yükümlülüklerin devri manasına geleceğine kurul karar verebilir. “Ne yapıyorsun ya sen, devrettin âdeta. Biz sana bunları müsaade etmedik.” diyebilmeli kurul. Bence bu önerge bunun önünü kesiyor. Bunu yeniden gözden geçirelim. Yani bizim kurula verdiğimiz yetki, tamam “Şu işleri yapabilirsin ya da şu işleri yapamazsın.” diye kurul belirlesin ama bu kurulun kararına uymak esas olsun. Bu kurulun kararına uymayarak farklı hizmet alımı yapması hâlinde kurulun önünü kesecek bu cümlelerin buraya konmasını ben doğru bulmuyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Hocam, buyurun.

SONER AKSOY (Kütahya) – Ben son bir noktaya...

BAŞKAN – Daha sonra Hükûmete söz vereceğim.

Buyurun.

SONER AKSOY (Kütahya) – Sayın Müsteşarım, bu, yani buradaki hangi faaliyetlerin -Sayın EPDK Başkanı da burada hizmet alımı yoluyla yaptırılacağı hususu dercedileceğine, hangi faaliyetler hizmet alımıyla yapılmayacak şeklinde dercetmek belki kurulun faaliyetleri içerisinde daha iyi yer alabilir. Çünkü siz lisans veriyorsunuz, diyorsunuz ki: “Üretim yapacaksınız ama bu üretimde benim istediğim temel hususlar şunlardır. Bu hususları sizin yapmanızı istiyorum ama bunları da taşeronla yaptırarsan ben lisansı o adama vereyim, sana niye vereyim?” anlamına gelecek şekilde. Yani hiç olmazsa, burada, mesela yapamayacağını yani taşeronla verdiremeyeceklerini kurul kararına bağlamak belki daha faydalı olabilir. Şimdi aklıma geldiği için söylüyorum. Siz de bir tezekkür edin, uygun görürseniz önergeyle bu düzeltilebilir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Ben de bir şeyi söyleyeyim, ondan sonra söz vereyim.

Şimdi, bu gelen önergeyle, aslında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının taşeronlaşma veya iş dünyasıyla ilgili yapacağı tüm detaylı çalışma... O çalışma var. O detaylı çalışmaları aslında EPDK'ya bir görev veriyor. Yani orada netleşecek, çalışma hayatıyla ilgili netleşecek konular EPDK için bir görev ve dolayısıyla EPDK oradaki standartlara göre buradaki firmalara “Sen şu işleri taşeronla verirsin, bunları veremezsin.” deme yetkisini ona vermiş oluyor diye algıladım. Bunu da ben de paylaşmış oldum, evet.

SONER AKSOY (Kütahya) – Eksik de söylemiş olabilir.

BAŞKAN – Evet, olabilir.

Peki, buyurun efendim.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU UZMANI – Sayın Başkanım, şimdi, konuyu -izin verirseniz- biraz geriye giderek açıklamaya çalışayım.

BAŞKAN – Evet.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU UZMANI – Mevcut 4628 sayılı Kanun'un 15/g maddesinde kamu tüzel kişilerinin gerekli hâllerde -üretim, iletim, dağıtım faaliyeti yapan kamu tüzel kişilerini kastediyorum- tabi oldukları mevzuat çerçevesinde, ihale mevzuatı çerçevesinde birtakım işlerini hizmet alımı suretiyle yaptırabileceğine ilişkin bir düzenleme var. Şimdi, tasarıdaki yeni düzenlemeyle bunun kapsamı birazcık daha genişletilerek özel sektör tüzel kişilerini de, özel dağıtım şirketlerini, özel üretim şirketlerini, lisans sahibi özel kişileri de içine alacak şekilde genişletiliyor.

Esasen, sayın vekillerimizin de ifade ettiği gibi, özelleştirdiğimiz şirketlerin bu şekilde bir kısıtlamaya tabi tutulması belki çok normal karşılanmayabilir ancak bunun belli bir düzene ve kurula oturtulması, bunun bu tür, hizmet alımları suretiyle yaptırılan işlerin lisans sahibinin haklarının devri anlamına gelmeyeceğine ve hangi tür hizmetlerin bu kapsamda temin edileceğine ilişkin kurula yetki verilmek suretiyle bir düzen altına alınması amaçlanmıştır. Dolayısıyla bugün bakım-onarım, endeks okuma, açma-kapama, çağrı merkezi kurma adı altında hizmet alımı suretiyle yapılan birtakım işler -bunların içerisinde personelin taşıtılması, arşiv düzenlemesi, özel güvenlik gibi birçok şeyler de var- zaten rahatlıkla hizmet alımı suretiyle yapılmakta olan işler.

Şimdi, bunların isimleri değişebilir, nitelikleri değişebilir. Örneğin, “endeks okuma” diye bir hizmet alımı alanı tanımlıyoruz şu an itibarıyla fakat otomatik sayaç okuma sistemine geçildiğinde böyle bir hizmet söz konusu olmayacaktır. Bu konuda gerekli esneklik ve yetki kuruma tanınır ve bu lisansın bu tür hizmet alımlarında hakların devri anlamına gelmediği kanunda açık açık ifade edilir ise, zaten önergeyle, 1'inci cümlesinde yapılan değişiklik de tek tek “üretim, iletim, dağıtım faaliyeti yapanları” diye saymak

yerine “lisans sahibi tüzel kişiler” diye tanımlama, yani daha net, daha düzgün ifadeye yönelik bir düzenleme. Bu gerekçelerle, söz konusu önergeye katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Peki. Teşekkür ederim.

Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

(1/724) esas numaralı Tasarı'nın 22'nci maddesine aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Hizmet alımı yoluyla yaptırılacak işlerde çalışanların haklarının korunması ve kamu yararının sağlanması ve benzeri konularda uygulanacak esaslar kurul tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.”

Alim Işık	Mehmet Ali Susam	Ümit Özgümüş
Kütahya	İzmir	Adana

Hasan Ören	Osman Aydın	Kemal Değirmendereli
Manisa	Aydın	Edirne

BAŞKAN – Sayın Işık, buyurun.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım, biraz önce de ifade ettiğimiz gibi, bu madde eğer biraz önce kabul edilen önergeyle değiştirilen şekliyle uygulamaya girecek olursa, bu sektörde özellikle iletim ve dağıtım tesisleriyle ilgili her işin artık taşeronluğa yaptırılacağı, benim ifademle köleleştirilen ama bazı değerli milletvekillerimizin ifadesiyle, çok iyi olduğu ifade edilen bir konuma taşınmaktadır. Mutlaka burada, hiç olmazsa çalışanların bazı haklarının garanti altına alacağı ve mutlaka kamu yararının gözetileceği ibaresinin yer aldığı bu cümlelerin eklenerek, bir yönetmelik hükümleri çerçevesinde bu alanın hizmet alımına açılmasının daha doğru olduğunu düşünüyoruz. Takdir Komisyonun.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Susam, buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Verdiğimiz önergede aslında biraz önce kabul edilen önergenin mahzurlarını giderme doğrultusunda kurula yardımcı olmaya yönelik bir şey var. Kurul, sormak istiyorum, kabul edilen şekliyle, üretim, iletim, dağıtım faaliyeti gösteren tüzel kişiler özelleştirmeye bu işi alıp lisansı aldıktan sonra tüm işlerini başkasına yaptırdıklarında lisansları da iptal edilmedikçe kurulun koyduğu kuralları nasıl hayata geçirmeyi yapacaktır, hangi cezai işleme tabi tutulacaktır, kurulun belirlediği hizmetleri yapmıyorum, nasıl bir şey yapacaktır, bunun açıklığı yok. Yani, lisansı iptal edemiyorsanız ve ben bu özelleştirmede aldığım şeyi bütünüyle dışarıya yaptırıyorum ve bunun karşısında siz şimdi öyle tedbir alınız ki, kurul hangi faaliyetin hizmet alımı yoluyla yapılacağını belirlemiş olmasına rağmen, yaptırım konusunda elinde hiçbir yaptırım kalmadığı için çok ciddi bir boşluğa düştüğünü düşünüyorum. Bence, eski hâliyle... Biz önerge hazırlamamıştık bu maddeye. Neden? Burada yazıldığı hâliyle doğrudu, önerge hazırlamamıştık ama şimdi öyle bir noktaya getirdiniz ki, bakın, ileride ciddi boşluğa düşecektir. Kurulu da zora sokacaktır, alan insanı, lisans sahibini de bu anlamıyla zora sokacaktır, aynı zamanda, çalışanlar konusunda da gerçekten bir ihtisaslaşmayı, bir niteliği getirme noktasında sıkıntı doğuracaktır. Bu noktada bir dikkat çekmek istiyoruz. Onun için bu önergeyi verdik.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Arkadaşlar, bir şeyi... Ben de arada sırada böyle araya giriyorum. Bütün çalışanlar, yani ister dağıtım şirketi ister üretim şirketi olsun bütün çalışanlar İş Kanunu'na tabidir aslında, İş Kanunu onları da kapsar.

Sayın Öztürk, buyurun.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Şimdi Sayın Başkanım, burada bir yanlış algılama var, yani “Bu hizmet alımı şeklinde yapacağınız işlerle ilgili sorumlu değilsiniz.” diye bir husus yok. Yani bunların yaptığı sonuçların her birisinin daha önceki maddelerde lisans iptalleri denetleniyor. “Ama bu hizmetleri verebilirsin.” diyor ve “Bunlar iptal gerekçesi olmaz.” diyor. Örnek: Sen güvenlik hizmeti veriyorsun veya üretimle ilgili bir şey ama üretimin o sonuçlarından doğan şeyler tamamen bunları etkiler, dağıtım, iletim, üretim şirketlerini etkiler. Dolayısıyla, bu algıyı düzeltmemiz lazım. Ha, taşeronlarla ilgili biraz önce bahsettiğimiz hassasiyetlere biz de

katılıyoruz. İnşallah güzel bir kanun çıkar, bu arkadaşlarımızın mağduriyetlerini hep beraber gideririz ama bu algı öyle. Yani “Bunlar yaptıkları işlerin sonuçlarından dolayı sorumlu.” diye bir şey yok. “Tamamen bu hizmetleri alabilir.” şeklinde bir husus.

BAŞKAN – Lisans iptal edilebilir diyorsunuz.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Tabii.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun efendim.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bu önergemiz hakikaten önemli bir eksikliği giderir nitelikte. Zira, Sayın Müsteşarımın da, diğer arkadaşlarımın da bilgisi dâhilinde olan şöyle örnekler var: Yani dağıtım şirketi hizmet aldığı şirkete hizmet bedelini ödüyor ama o şirket çalışana ödemiyor. Yani, çalışanlar mağdur kalıyor. Şimdi burada ne kurumun suçu var ne Bakanlığın suçu var ne de dağıtım şirketinin suçu var. Yani o “taşeron firma” dediğimizin yaptığı yanlış uygulamalardan dolayı çalışanların mağduriyeti söz konusu oluyor. Yani bu önerge bu mağduriyeti giderme anlamında bir altyapıyı oluşturacak.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Denizli, buyurun.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Ben Sayın Müsteşardan bir konuyla ilgili bir bilgi istiyorum. Devredilemeyecek bir iş var mıdır? Örnek var mıdır? Yani “Şu işi devredemez.”

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sistem operatörlüğünü devredemez.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Yani örnekleri var bunun değil mi? O açıdan soruyorum. Yani bunlar sıralanacak.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Dağıtım işini devredemez ama...

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Yani aslında şirket ana işlerini devredemiyor, taşerona veremiyor, değil mi? Hani, bunları bize söyleseniz birkaç tane “Bu ana işler...” Bizim de içimizdeki bu sıkıntı da ortadan kalkacak. Hani, küçük de olsa bunu bize açıklasanız aslında bu konuşmaların çok da fazla önemli olmadığını, ben kendim açımdan, o zaman öyle değerlendirebileceğim kendi söylediklerim açısından.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Buyurun.

SONER AKSOY (Kütahya) – Taşerona yaptırırsam ne yapacaksınız? Taşerona yaptırıyorum orayı, ne yapacaksınız?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Efendim, şimdi, yaptırımlara ilişkin olarak, hatırlarsanız, geçen 16’ncı maddenin içerisinde dağıtım şirketinin yaptırımları epeyce tartışılmıştı ve “dağıtım şirketinin acze düşmesi” ifadesi var orada. Yani bırakınız kontratla yapılan bir hizmet alımı işinde dağıtım şirketinin, herhangi bir dağıtım şirketinin usulüne aykırı olarak davranıyor olmasını çok daha farklı hatalarından dolayı bile kurumun denetimine tabidir. Bu tamamen kurum tarafından denetlenen bir yapıdır. Zaten kamu tüzel kişilikleri bu yapının içerisindeydi, özel sektörün de, özel dağıtım şirketlerinin de hizmet alımı suretiyle yapacakları işler de kurumun denetimine alınmaktadır bu maddeyle. Dolayısıyla, hizmet alımlarının kötüye kullanılması gibi bir durumun söz konusu olmaması gerekir. Dağıtım şirketleri ana işlerini devredemezler. Ana işler nelerdir? Sistem operatörlüğü, dağıtım hizmeti, elektriğin satın alınıp bütün ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması, kaliteli bir şekilde sunulması görevi. Asli görevler bu görevler. Bu görevler dağıtım şirketinin sorumluluğunda ve devredilebilir nitelikte görevler değildir. Hizmet alımına konu olacak görevler; bakım onarım, şu an itibarıyla, endeks okuma, kesme-açma, çağrı merkezinin işletilmesi, özel güvenlik, arşiv düzenleme, temizlik, çay ocağı... Bunları çok daha artırmak mümkün. Bu tür işler.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Sayın Kacır, lütfen buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Efendim, Alim Işık ve diğer arkadaşların vermiş olduğu önergeyle ilgili ilk önce görüşümü paylaşmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, hizmet alımı işlerinde taşeronun sorumluluğu olduğu gibi, hizmet alanında, yasalardan doğan sorumlulukları vardır ama bunların eksik olduğundan bahsedilebilir. O zaman iş yasalarında değişiklik önerilebilir. Yoksa, böyle bir kanun içerisinde böyle bir hususun buraya yazılması pek uygun bir şey değildir.

Yalnız, diğer konuya gelince, az önceki konuştuğumuz husus: “Lisans sahibi tüzel kişiler lisansları kapsamında faaliyetleriyle ilgili olarak hizmet alımı yapabilirler.” Kurul belirleyecek bunu, hangi hizmetlerin alınacağını ama o “Kurul belirler.” cümlesinden önce bir cümle koyuyoruz buraya: “...faaliyetlerle ilgili olarak hizmet alımı yapabilirler ancak bu durum ilgili lisans sahibi

tüzel kişinin lisanstan kaynaklanan yükümlülüklerin devri anlamına gelmez.” Lütfen bana bu cümlelerin gerekçesini söyleyiniz. Bu neye yarayacak? Bu cümle, bu hüküm neye yarayacak? Bunu lütfen söyleyiniz. Yani siz kurulun izin verdiği ya da tadat ettiği hizmet alımlarını yapabilirsiniz zaten, yasanın ilgili kısmı buna cevaz veriyor. “Bunu yapmanız lisans sahibi tüzel kişinin lisanstan kaynaklanan yükümlülüklerinin devri anlamına gelmez.” cümlesini, hükmünü koymamızda, koydurmamızdaki gerekçe ne? Bunu niye yazıyoruz? Yani birileri kalkar, “Sen ki bunları devrettin, öyleyse lisansı devretmiş manasına geliyor, iptal ediyorum.” diyecek diye mi? Bunu diyecek diye ise, bunu diyecek olan kim? Kurul. Kurul kendi tadat ettiği hususlara uyulması hâlinde bunu zaten demez. Öyleyse kim diyecek ve niçin bunu buraya yazıyoruz?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – İzin verir misiniz efendim?

BAŞKAN – Buyurun efendim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – EPDK’nın düzenlediği, regüle ettiği yapı dağıtım şirketinin kendisi; yaptırımların muhatabı da dağıtım şirketinin kendisi. Herhangi bir şekilde, ola ki hizmet alımı suretiyle yükümlülüğün devri anlamına gelebilecek bir konuda dağıtım şirketi “Bunun sorumlusu ben değilim, hizmet aldığım kişidir, buna ilişkin genel hukuk hükümlerine göre işlem yapılsın.” savıyla EPDK’yla bir muvazaaya düşmesinin önüne geçmek amacıyla bu açık bir şekilde ortaya konulmuştur. Bu sadece açıklık kazandırmaya matuf bir düzenlemedir efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Öztürk, buyurun.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Sayın Başkanım, ben de bir bilgi aktarmak üzere şey yaptım.

Alt yüklenicilerin yaptığı işlerden dolayı veya onların çalıştırdığı personelin maaşları, izinleri, birtakım özlük hakları, mesaisi tamamen üst yükleniciyi ilgilendiriyor. Bu konuda sıkıntılar olduğunu biliyorum. Ama biz de, mesela bir üst yüklenici olarak veya işveren olarak bu konuyla ilgili çok tazminat ödediğimizi de biliyorum ben. Dolayısıyla, aslında yasalar da tamamen çalışan lehine. Mesela, örnek söylüyorum: Ben bir alt yüklenici sahibiyim, orada bir işçi çalıştırıyorum veya çalıştırmadım. Yanındaki kişi gelse “Bu burada çalıştı.” dese onun bütün sorumlulukları üst yüklenici tarafından üstleniliyor veya mahkemeye gidilebiliyor. Bu kadar da rahat ve geniş birtakım yasalar var. Bundan dolayı mahkemelerde de birtakım sıkıntılar var, bunu da biliyorum. Hazırlanan bu kanunda bunlar da göz önünde bulundurularak hazırlanıyor. Bunu bir açıklamak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Hükûmet önergeye katılıyor mu efendim?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Başka önerge var mı? Yok.

Kabul edilen önergeler doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

Bağlantı görüşü

MADDE 23- (1) TEİAŞ ve dağıtım şirketleri, her yıl, takip eden beş yıl için kısa vadeli ve takip eden on yıl için uzun vadeli olmak üzere sistemlerine bağlanabilecek bölgesel üretim tesisi kapasitelerini yayımlar. Bu şekilde yayımlanan bölgesel kapasiteler dışında üretim tesislerine bağlantı görüşü verilmez. Arz güvenliğinin sağlanması amacıyla Bakanlık ve piyasada rekabetin geliştirilmesi amacıyla Kurum tarafından talep edilmesi hâlinde, TEİAŞ ve dağıtım şirketleri, belirledikleri kapasiteleri ve bağlantı noktalarının sayısını sistem koşullarını dikkate alarak artırır.

BAŞKAN – Hükümet maddeyle ilgili bize bir açıklama yapar mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Söz konusu maddeyle TEİAŞ'ın sistem bağlantı görüşlerine ilişkin olarak yatırımcılara öngörülebilir bir çerçeve sağlanması amaçlanmıştır. Özellikle, üretim ve dağıtım yatırımı üretim şirketlerine ve dağıtım şirketlerine öngörülebilir bir çerçeve sağlanması amaçlanmıştır. Budur efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Alim Hocam, önergelere mi geçelim? Önermeniz var herhâlde.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Önergeye geçelim.

BAŞKAN – Önergeye geçelim, peki. Orada söz verelim.

Buyurun.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

(1/724) esas numaralı Tasarı'nın 23'üncü maddesinde geçen "için kısa vadeli ve uzun vadeli" ibarelerinin madde metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Alim Işık Emin Haluk Ayhan

Kütahya Denizli

BAŞKAN – Alim Hocam, buyurun.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu madde de, biraz önce Sayın Müsteşarımızın da ifade ettiği gibi, gelecek planlamasına yönelik bir madde. Ancak kamu yatırımlarında ve özel sektör yatırımlarında kısa, orta ve uzun vadenin bir teknik karşılığı var. Genellikle yatırım cinsiyle değişmekle beraber, bir beş yıl kısa, beş-on yıl orta, on yıl ve üzeri uzun vadeli olarak bu yatırım camiasında bilinen vadelerdir. Bu önerge bu kargaşayı ortadan kaldırma ve gereksiz yazılmış 2 ibarenin çıkartılmasını öngörmektedir. Bence bu tanımlamayı bozmama adına ya da uluslararası literatürdeki tanımlamayla eş değer bir tanımlama getirme adına bu ibarelerin madde metninden çıkartılması daha doğrudur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Aksoy, buyurun hocam.

SONER AKSOY (Kütahya) – Sayın Başkan, ben de şu nokta üstünde bir soru sormak istiyorum: Sayın Müsteşarım, şimdi bu "Bölgesel üretim tesisi kapasitelerini yayınlar:" diyoruz. Bununla ilgili bir tarih koyabilir miyiz? Mesela, "Her yıl ocak ayı içerisinde yayınlar." gibi bir şey koymada fayda olabilir mi, olmaz mı? Bana göre, bir tarih konulsa, müteşebbis bilir, her sene bu kapasitede ne kadar artış var veyahut da, efendim, şu anda bu yılın bağlanabilir kapasite durumu nedir? Bunu yıllık olarak bir yayınlama imkânı söz konusu olsa, faydalı olur gibi geliyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Hükümete söz verdim, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, bu "kısa vadeli" ve "uzun vadeli" ifadelerinin çıkartılması anlama bir zarar vermez. Takdir sizin.

Diğer konu, TEİAŞ'ın bu yükümlülüğüne ilişkin bir tarih konulması konusu da arz güvenliği maddesi kapsamında düzenlenecek bir konu. Tabii ki bunun belli bir sistematiği olacak. Her istediğinde, her zaman söz konusu olacak nitelikte bir tür çalışma olmayacaktır. Ona ilişkin bir düzenlemeyi de ileride arz güvenliği maddesinde Bakanlık adına yapılan düzenlemeler çerçevesinde o da sağlanmış oldu efendim.

SONER AKSOY (Kütahya) – Nasıl yani? Tarih mi belirlenecek?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Arz güvenliği konusundaki süreçleri Bakanlık belirleyecek. Geçtiğimiz 20'nci maddede, Bakanlığa verilen görevler kapsamında, hangi kurumun, hangi zaman içerisinde, ne yapacağını Bakanlık olarak biz belirleyeceğiz efendim.

SONER AKSOY (Kütahya) – Yani tarih orada yönetmelik gibi bir şeyle belirlenecek, böylece şeffaflık olacak.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Buna ilişkin usul ve esasları TEİAŞ'ın dağıtım şirketlerinin hangi tarihte, neyi yapmaları gerektiğini Bakanlık tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle belirleyeceğiz.

SONER AKSOY (Kütahya) – Buna ihtiyaç var. Bir şeffaflık olur, yatırımcı ona göre hareket eder.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KILCI – Takdire bıraktık efendim biz. Yani ifade düzeltmesi...

BAŞKAN – Peki.

Hükûmetin takdire bıraktığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/724) esas sayılı Elektrik Piyasası Kanunu Tasarısı'nın 23'üncü maddesinin 1'inci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıda bulunan 2'nci fıkra eklenmiştir.

“(2) Önlisans başvurusu için gerekli şartları sağlayan rüzgâr ve güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi başvuruları kurum tarafından sürekli alınarak bağlanabilir kapasite çalışmaları için TEİAŞ veya ilgili dağıtım şirketine gönderilir. TEİAŞ veya ilgili dağıtım şirketi tarafından kullanılacak teknolojilerin şebeke bakımından etkileri de dikkate alınarak uygun bağlantı görüşü verilen başvurular değerlendirmeye alınır.

Kemal Değirmendereli
Edirne

Osman Aydın
Aydın

Ümit Özgümüş
Adana

Mehmet Ali Susam
İzmir

Hasan Ören
Manisa

BAŞKAN – Sayın Aydın, buyurun.

OSMAN AYDIN (Aydın) – Sayın Başkan, bu önergeyle hedeflediğimiz olay Yüksek Planlama Kurulunun hedeflemiş olduğu üretim yelpazesini, üretim çeşitliliğini gerçekleştirmek için rüzgâr ve güneş enerjisinde, özellikle yenilenebilir enerjilerde müracaatların açık kalması bu hedefe ulaşılmasında çok büyük bir hizmet görecektir.

Şimdi içinde bulunduğumuz bir yanlış var. Bugün müracaatları kapatıyoruz, ondan sonra, bir gün müracaatları alıyoruz, aynı anda yapılmış olan müracaat olarak addediyoruz ve bağlantı noktasında ihaleye sürüklüyoruz olayı. Şimdi, hepiniz takdir edersiniz ki yenilenebilir enerji kaynakları üzerine yatırım yapan şirketlerin birçoğu bugün kredi vadesi ve kredi şartlarından dolayı yatırımlarını sürdüremez hâle gelmekte çünkü bizim ülkemizdeki kredi şartlarında yedi-sekiz seneden fazla vade yok ve bugünkü şartlarla yapılan bu yatırımların yedi-sekiz senede geri döndürülmesi zaten mümkün değil. O açıdan, bu müracaatların açık kalması özellikle yenilenebilir kaynaklardaki üretim hedefine ulaşılması yönünden, mutlaka, olmazsa olmaz gördüğümüz şartlardan bir tanesi çünkü yenilenebilir kaynaklardan üretilen enerji millî kaynaklardan üretilen enerjidir. 60 milyar dolardan fazla olan enerji dış ticaret açığını en hızlı bir şekilde kapatabilecek kaynak bu yenilenebilir kaynaklardır. Bu nedenle, bunun önünün açılması, yatırımcının önünün açılması açısından bunun sürekli müracaatlara açık durması elzemdir.

Onun dışında, zaten güneş enerjisiyle ilgili yapılacak olan yatırımların bekletilmesinin bir anlamı yoktur çünkü güneş enerjisi rüzgâr enerjisi gibi dalgalı bir enerji değil, lineer bir enerji olması nedeniyle bağlantı kapasitesi konusunda da çok sorunlu bir enerji kaynağı değildir. O açıdan, güneşin sürekli açık kalmasında hiçbir sakınca yok. Rüzgârın da -zaten yukarıda belirtmişiz, üst maddede- hem dağıtım şirketlerinin hem TEİAŞ'ın kapasite kullanımı hakkındaki tebliğleri beş yıllık, on yıllık yayınlanıyor. Bu tebliğler çerçevesi içinde yapılan müracaatların sonuçlandırılması gayet basittir. Bu basitlik olduğu hâlde müracaatların kapalı kalması, yatırımın, sektörün tamamen önünü kapatmaktadır ve hedeflenen o üçte 1'lik kapasiteye ulaşılması bu şartlarda mümkün görünmemektedir. O nedenle bu önergeyi verdik bütün arkadaşlarımızla beraber.

Takdirlerinize sunuyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Hükûmet bu konuda bir açıklama yapar mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KILCI – Efendim, şimdi, güneş ve rüzgâr bağlantı lisans taleplerinin sürekli açık kalması konusunun yeri burası değil öncelikle.

Diğer taraftan, bu lisans başvurularının kapatılması veya açılması konusu yasa konusu da değil. Sadece bu tür lisans başvurularının mevzuatta düzenlendiği, geçtiğimiz maddelerde de düzenlendiği şekliyle bağlantı imkânları yarışma suretiyle veriliyor.

Bu yarışmaların belli bir usulle, belli bir düzen içerisinde yapılması gerekliliği var. Bu nedenle, bu şekilde bir ifadenin buraya konulmasının uygun olmadığını düşünüyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Önergeye katılıyor musunuz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun Hocam.

SONER AKSOY (Kütahya) – Sayın Müsteşar önergeye katılmıyor ama burada gerçekten yenilenebilir enerji konusunda bir moral bozuntusu ve yıkılmasına sebep olabiliyor ve bu teşebbüsün akim kalmasına da sebep oluyor. Siz belli bir tarihten sonra, mesela 2007’den sonra “Ben rüzgârları almıyorum, müracaatı almıyorum.” Niye? “İşte, açılın, bilmem ne olsun.” İşte, ben de demin, biraz önce, TEİAŞ’ın kapasitesini, ilanını belli bir tarihte yayınlasın diyorum. Onların kapasitelerini yayınlayabilmeleri için de müteşebbislerin hangi bölgelere yoğunluklu olarak, ne gibi, hangi türden yatırımlar yapacağını bilmesinde fayda yok mu? Bunda da bir yarar var yani. Bilmeden, körü körüne şimdi kalkacak İç Anadolu’da bir kapasite artırımı yapacak. İç Anadolu’da belki güneş yatırımı yapan müteşebbis çıkmayacak, Akdeniz’de yapacak. Şimdi bunları bilmek bakımından da önceden TEİAŞ’ın hem kapasitesini ilan etmesi lazım hem de müracaat kabul etmeme gibi hususu biraz daha toleranslı, biraz daha hoşgörülü davranarak bu sahada daha olumlu bir yaklaşım içerisinde olmamız gerektiği kanaatindeyim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, esasen maddeyle getirilen düzenleme tamamıyla Sayın Vekilimizin ifade ettiği amaca matuf. TEİAŞ’ın kapasitelerini belli zaman aralıklarıyla yayınlamak suretiyle yatırımcılara öngörülebilir bir çerçeve sunması amaçlanıyor. Ben bu amaca hizmet ettiğini düşünüyorum efendim.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Susam, buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, bizim verdiğimiz önergede konunun biraz daha anlaşılması için şöyle bir açıklama yapmak istiyorum: Beş ve on yıllık program yapıyorsunuz, iletim hatlarına girebilecek kapasiteleri belirliyorsunuz ve bu çerçeve içerisinde bu hatlara girecek olanlar ona göre program ve üretimini yapıyorlar, bu iletim hatlarına... Eğer arz güvenliğinde bir sıkıntı gördüğünüz zaman bunu artırma noktasında bir çalışma yapıyorsunuz. Yanlış anlamıyorum değil mi? 2’nci maddede “Arz güvenliği sağlanması amacıyla Bakanlık ve piyasa rekabetinin gelişmesi açısından, kurum tarafından talep edilmesi hâlinde, TEİAŞ ve dağıtım şirketleri belirli kapasiteyi ve bağlantı noktalarının sayısını sistem koşulları dikkate alınarak artırır.” diyorsunuz. Artırabilir. Beş-on yıllık programlar eğer arz güvenliğine yetmiyorsa yeni ilavelerle bunu artırmayı istiyorsunuz. Biz de tam bu noktada diyoruz ki: “Bu noktada bizim yenilenebilir enerji kaynaklarına teşvik olması açısından eğer bir fırsat doğmuşsa, güneşte ve rüzgârda yakın gelecekte teknolojik gelişmeler nedeniyle yeni üretim kapasiteleri artmışsa, siz planlamış olsanız dahi, bu anlamıyla, arz güvenliğinde açtığınız şeyi bunda da açın.” Yaptığımız bu, bu önergede.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Efendim, şimdi, güneş ve rüzgârda şöyle bir durum var, izninizle arz edeyim: Güneş ve rüzgârın talep olduğu şey kıt kaynak, bağlantı görüşü kıt kaynak çünkü ne kadar güneş ve rüzgâr yapsanız -her ne kadar güneşinki birazcık daha günlük salınımı rüzgâra göre daha düzgün olsa dahi- onun karşılığında bir sıcak yedeği emre amade hazır tutmak zorundasınız. Dolayısıyla, bağlantı kapasitesini güneş ve rüzgâr ile diğer sıcak yedek türünden kaynakların arasında dengeli bir şekilde dağıtmak zorundasınız. Dolayısıyla, bu tür başvuruları belli bir plan program dâhilinde almaz iseniz, sistemi çok ciddi risklerle karşı karşıya bırakmak durumunda kalabilirsiniz. Dolayısıyla, bizim öncelikle bağlantı kapasitelerimizi bir yıllık, beş yıllık, on yıllık dönemlerle açıklayarak hem bütün lisans taleplerine öngörülür bir yapı sunarak bunun hesabını kitabını yapıp başvurularını böyle bir düzen içerisinde aldığımız takdirde yatırımcılarımızı da yanıltmamış oluruz, yenilenebilir enerji yatırımcılarımızı da yanıltmamış oluruz.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu beş yıllık ve on yıllık program içerisinde bu iletim sistemine girecek yenilenebilir kaynakların ne kadar olacağı konusunda bir tespit var mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Tabii. Dediğim gibi, bunların her biri için, her bir megavat için sıcak yedek kapasitelerinin tasarlanması ve sistemin buna göre dizayn edilmesi zorunluluğu var. Dolayısıyla, örneğin, en son yenilenebilir kanununda yapılan değişiklikle, güneş için 2015 yılına kadar 600 megavat kota belirlenmiştir. Bunun arkasında yatan gerekçe de budur zaten. Dolayısıyla, TEİAŞ'ın açıklamış olduğu bağlantı kapasitelerinde bunlar belirlenmiş olacaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Aksoy' a söz veriyorum.

Buyurun efendim.

SONER AKSOY (Kütahya) – Sayın Başkan, Sayın Müsteşarın açıklamasına katılmıyor değilim, elbette enerji üretiminde bir balansa ihtiyaç var ama bu konudaki yatırımları daha ziyade özel sektör yapıyor. Özel sektör, elektrik piyasasıyla alakalı borsayla ilgili kuracağımız şirkete de enerji satarken zaten kendisi bu hesabın içerisinde olacak. Yani adam “2 tane HES'im var, 1 tane RES'im var, 1 tane kömürüm var.” diyor, niye? Yani enerji sektöründe kendi içinde, aynı firmalar çeşitleniyor. Sebebi, işte, borsa olduğu zaman, borsadaki taahhüdünü yerine getirebilmek adına bu çeşitlenmeyi zaten kendisi yapıyor. Ama siz onun, bu şekilde, hareket imkânının sınırlarsanız, bence, yani biraz, yenilenebilir enerjinin aleyhinde olur.

Mesela, doğal gaz veya kömür santraliyle ilgili lisans başvurularına siz bir tarih koyuyor musunuz? “Bunların bir kısmını almayın, bekleyin.” diyor musunuz? Öyle bir şey var mı? Yok. Ama bunu yenilenebilir enerji için yapıyorsunuz. Niye? “İşte, yük tevziinde bilmem ne olur.” Tamam, siz yük tevziinde o hesabınızı kendiniz yapın ama özel sektör de bu istikamette zaten bir hesap yapmaktadır. Özel sektör de yarın balansa sorun çıkaracak bir yatırımı niye yapsın?

Bu bakımdan, burada, yine de özel sektöre bir takoz olma, engel olma gibi bir husus da var. Bu ince nezaketi de korumak gerektiği kanaatiyle ben arkadaşın önergesine katılıyorum. Yani buna bence dikkat etmek lazım. Ya TEİAŞ bir adım önden giderek kapasiteleri artırdığını bir sene önceden ilan ederek ve enerji şirketlerinin de niteliklerini tatad ederek “Biz yani şu kadar şundan ancak yaptırabiliriz, bundan da bu kadar, buraya yaptırabiliriz.” filan diye daha detaylı bir çalışma yapabilir Enerji Bakanlığı ve EPDK bir araya gelerek. Sadece güneşe münhasır, böyle bir şey yapmış olmamız bence uygun değil.

Mesela, öyle teoriler var, öyle görüşler var ki 2050 yılında dünyadaki enerjinin yarısının güneşten, 2100 yılında da dünyadaki bütün enerjilerin tamamının sadece güneşten üretileceği istikametinde görüşler var, teoriler var. Şimdi, biz bunlar hakkında, bu görüşlere itibar etmezsek bunların teknolojilerine nasıl sahip olacağız? Şimdiden engeller koyarsak bunların teknolojilerine de sahip olamayız. İşte, şimdiye kadar, mesela nükleer enerjiyi biz kendimizin bizzat yapamayışımızın sebebi, 1970'li yıllarda Deniz Baykal'ın teşebbüs ettiği, Enerji Bakanı olduğu zamanlarda, yapılan teşebbüslerde, eğer bu sektöre girmiş olsaydık biz nükleer enerji teknolojisine sahip olmuş olacaktık, Güney Kore gibi şimdi kendimiz yapıyor olacaktık.

O bakımdan, şimdiden işi biraz daha derinleştirmek 2023 yılında yüzde 25'ini, işte, yenilenebilir enerjiden, yüzde 25'ini hidroelektrikten, yüzde 25'ini kömürden, yüzde 25'ini doğal gazdan vesaire şeklinde 5 sacayağı üzerine oturtacak bir planlamayı yapmamız, bunu da yurt dışında hatta bölge bazında yaparak ortaya yenilenebilir enerjiden de yüzde 20 kapasite doğuracak, yani 100 milyar kilovat saat enerji üretebilecek şekilde bir dağıtımı şimdiden yapmamız lazım, verimleri de dikkate almak suretiyle.

Bu, tamamen Enerji Bakanlığı ve EPDK'nın detaylı çalışmasıyla ilgili olan bir husus. Yorumu bir husus ama gerekli bir husus bence.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Hocam, sağ olun.

HASAN ÖREN (Manisa) – Borun devletleştirilmesiyle ilgili Deniz Baykal'ın yaptığı, o da geçerli mi ? Onu da değiştirmek mi gerekiyor?

SONER AKSOY (Kütahya) – Yok, o geçerli değil.

BAŞKAN – Peki, Sayın Öztürk'ten de kısa bir cevap alalım. (Gürültüler)

Teşekkür ederiz... Teşekkür ederiz... Karşılıklı...

Evet, Sayın Öztürk'e söz verdim, teşekkür ederiz.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; şimdi, bu önergeyle ilgili, birincisi: Arz güvenliği için enerji kaynaklarının çeşitlenmesi önemli. Bununla ilgili de zaten gerekli plan ve projeler yapılıyor.

İkincisi: Dışa bağımlılık için, yenilenebilir ve yerli enerji kaynakları önem arz ediyor hem de ithalatı önlemek için. Dolayısıyla, planlandığı şekilde gerek güneş gerek rüzgâr kaynaklarının sisteme girişiyle ilgili yatırımların yapılması konusunda Bakanlığımızın daha hassasiyetli planlamalar yapması gerektiğini ben de düşünüyorum.

Fakat teknik olarak güneş ve rüzgâr üretim kapasiteleri sürekli açık bırakıldığında pratikte regülasyon sorunu olduğunu hepimiz biliyoruz. Bu bir sıkıntıdır. Dolayısıyla, yenilenebilir enerji kaynakları kanunda olduğu için önerenin yerinin burası olmadığını düşünüyorum. Bakanlık zaten bu girişleri yapıyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Yenilenebilir Enerji Kanunu'nda da bir toparlama, bir yenileme çalışması olacak. Sayın Bakanımızla da görüştük. İnşallah bu konuları daha detaylı, orada görüşürüz.

Evet, Sayın Müsteşarım, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ - Sayın Başkanım, zaten şu anda güneş için yapılan uygulama, Sayın Vekilimin az önce söylediği gibi, yatırımcılara öngörülebilir bir şekilde bağlantı kapasitelerini çok önceden açıklayarak hiç kimsenin gereksiz yere, önünü görmeden yatırım yapmasına yol açmayacak şekilde bir düzenleme yapıldı.

Maalesef, geçmişte rüzgâr konusunda bazı aksaklıkların yaşandığı doğrudur. Ama önümüzdeki dönemde, Bakanlık olarak ,aynı, güneş için yaptığımız bağlantı kapasitelerinin açıklanması tarzında bir çalışmayı rüzgâr için de yapacağız. Önümüzdeki dönemde bunun çalışması da yapılacaktır. Söz konusu olan, bütün bunların bir denge içerisinde, sistemin güvenliğini tehlikeye sokmayacak şekilde yapılmasını sağlamaktır. Çalışmalarımız da zaten bu yöndedir efendim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Önergeye katılıyor mu Hükûmet?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ - Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

24'üncü maddeyi okutuyorum:

Röleasyon

MADDE 24 - (1) Mülga 4628 sayılı Kanun ve 5346 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilecek hidroelektrik santral projeleri ile 4283 sayılı Kanunun geçici 4'üncü maddesinin ikinci fıkrası kapsamında yerli kaynaklara dayalı elektrik üretimi amacıyla yapılacak yatırımlarda, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan ancak yapımı henüz tamamlanmamış su kullanım anlaşmalarının ilişkin olduğu projeler de dâhil olmak üzere, demiryolu ulaşım güzergahının değiştirilmesinin zorunlu olduğu hâllerde, röleasyon işi, su altında kalacak mevcut demiryolunun kamulaştırma bedeli alınarak demiryolunun bağlı olduğu idare tarafından yapılır.

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde önerge var.

Peki, geneli üzerinde mi, önerge üzerinden mi gidelim?

Peki, Sayın Işık, buyurun.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Özellikle bu konuda sayın Hükûmet temsilcileri mevcut sorunların neler olduğu konusunda bir açıklamada bulunabilirler mi? Hâlen mevcut demir yollarının su altında kaldığı ihaleler var mı? Bu konuda, kamuoyuna yansıyan ve ciddi iddiaları da içerisinde barındıran bazı şirketlerin kurtarılması işi bu maddede mi geçmektedir? Bu konuda açık yüreklilikle bir açıklama talep ediyorum.

Hâlen mevcut projelerde ihalesi alınmış demir yolunun su altında kaldığı ama bugüne kadar yükümlülüklerini yerine getirmeyen bazı firmaların olduğu iddiaları kamuoyunda çok rahatsızlıklar yarattı. Bu maddeyle o firmaların kurtarılması söz konusu olabilir mi? Önce bunun açıklamasını açık yüreklilikle Hükûmetten talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Sayın Erdoğan, buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Bu maddede, kara yollarıyla ilgili değililmedi, benim orada gördüğüm bazı konular vardı. Ama ben onun üzerinde ayrıca çalışacağım, önerge olarak çalışacağım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Evet, Sayın Müsteşarım...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ - Sayın Başkanım, bu söz konusu madde, yine, mevcut kanunun geçici 14' üncü maddesinin d fıkrasıyla düzenlenen bir konunun yeni tasarıya taşınmasından ibarettir. Bu konuda, özellikle bazı büyük HES'lerin yapımında bazı sorunlar, demir yolu hatlarından dolayı bazı sorunlar yaşanıp bu HES'lerin yapılmasını ciddi ölçüde riske sokan durumlar olduğu için 13 Şubat 2011' de 4628 sayılı Kanun' da yapılan bir değişiklikle konulmuştu bu. Mevcut tasarıya da aynıyla taşınmıştır efendim.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Şu anda sorun var mı Sayın Müsteşarım? Yani bir mahkemeye gittiğiniz ya da bundan dolayı...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ - Şu anda devam eden yatırımlarda hangi tür sorunlar var DSİ' den aslında bilgi alsak daha iyi olur.

BAŞKAN – Evet, DSİ bu konuda bir açıklama yapar mı? DSİ' den kimse var mı?

DSİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI YAKUP BAŞOĞLU – Var efendim, Genel Müdür Yardımcısı Yakup Başoğlu.

BAŞKAN – Buyurun.

DSİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI YAKUP BAŞOĞLU – Herhangi bir sorununuz yok bu konuda. Bu maddeyi zaten biz teklif etmiştik.

BAŞKAN – Evet, Sayın Vekilimizin sorduğu soru şu: “Bu konuyla ilgili mahkemesi devam eden bir şey var mı?” diyor.

DSİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI YAKUP BAŞOĞLU – Herhangi bir sorun olan davamız ve problem yok bizim açımızdan.

BAŞKAN – Şu anda size intikal etmiş yok ama intikal edecek olabilir belki.

ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU BAŞKANI HASAN KÖKTAŞ – Efendim, heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu madde bir önceki kanunda var ve o kanunda olduğu için, şu anda demir yolu geçen ama çok büyük ölçekli hidroelektrik santralleri yapabilir hâle geldik ve aynı şekliyle de yeni kanuna taşınıyor. Yeni kanunda olmaması hâlinde, bir önceki kanunda bu maddenin getirdiği çözümleri bir anda ortadan kaldırmış oluruz. Dolayısıyla, o HES'leri tekrar yapılamaz hâle getiririz. Herhangi bir dava olmamasının gerekçesi, bu maddenin bu sorunu çözdüğünden dolayıdır. Yoksa, 2011' den evvel uzunca yıllar ki on yılı aşkın bir süredir bu sorundan dolayı bu HES'ler yapılamıyor idi 2000 öncesinden beri gelen HES'ler. Dolayısıyla, bu kanun maddesi bunu zaten çözmüş durumda, yeni yasaya da taşınarak bu çözümü korumuş oluyoruz.

BAŞKAN – Eski kanundaki madde aynen korunmuş oldu.

ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU BAŞKANI HASAN KÖKTAŞ – Dolayısıyla çözümü korumuş oluyoruz böylece.

BAŞKAN – Peki, gerekli açıklama oldu gibi.

Sayın Işık, buyurun.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Başkanım, 2011 yılında bu kanunla ilgili düzenlemeler yapılırken de Genel Kurul gündemine gelen, hatta isimleri bile bazı konuşmacılar tarafından verilen, bazı firmaların yaşadığı ve yaşadığı problemler vardı. Benim sormak istediğim o. 2011 yılından beri, örneğin, A firmasının bu hüküm değişikliği uygulamaya geçtiği andan itibaren yaşadığı sorunlar çözüldü mü? Devlet bundan bir şeyler kazandı mı? Bu hâliyle hâlen çözülmemiş sorunların bundan sonra çözümü konusunda bir yardımcı mı olmak istiyoruz? Ben bunu açık yüreklilikle öğrenmek istiyorum. İsim vermek istemiyorum ama Genel Kurul kayıtlarında bu isimler var.

Yani “Bize ulaşmış bir şey yok.” demek belki doğrudur, ona bir şey demiyorum, ulaşmamış olabilir ama kamuoyunun bildiği ve o kanun görüşmeleri sırasında ciddi tartışmaların yaşandığı ve trilyonların da ifade edildiği bir şirketin adı geçti. Onunla ilgili sorunlar çözüldü mü?

BAŞKAN – Evet, 2011 yılında kanunun bu maddesi geçerken bu problemi, büyük HES'lerin problemini çözmeye yönelik geçti. O problemler çözüldü mü?

Sayın Müsteşarım...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ - Sayın Başkanım, arkadaşlardan aldığımız bilgiye göre, bu kapsamdan etkilenen 8 proje var. Bu projelerden eğer böylesine bir düzenleme yapılmamış olsaydı bu projelerin gerçekleşmesi mümkün olmazdı.

Bunlardan 2 tanesi Kalehan ve Beyhan HES'leri, diğer 6 projenin de tam olarak listesini alıp Sayın Vekilimize arz edebiliriz toplantı sonrasında.

BAŞKAN – Evet, peki.

Sektörden bir söz talebi var.

Buyurun.

Tamamlayıcı bir bilgi, tahmin ediyorum.

TESAB VE HESİAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ HÜSEYİN YÜCEBAŞ – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, sayın bürokratlar; ben TESAB ve HESİAD Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin Yücebaş, ayrıca Akenerji'nin Teknik Koordinatörüyüm.

Bizim Kemah Projemiz, bu, demir yolundan dolayı çok büyük sıkıntılar yaşadığımız bir projemiz. Nedeni de şu: Biz geçen sene 8 tane, yani son iki-üç yılda 8 tane HES'i devreye aldık ve bitirdik. Kemah'da, tren yolunda bir türlü bir aşama kaydedemedik ve Türkiye'nin en güzel, en büyük sularından bir tanesi. Biz bunu yapmak için elimizden geleni yapıyoruz ama bu demir yolu işi gerçekten çok zor bir iş. Kara yollarını yapıyoruz, iletim hatlarını yapıyoruz, her şeyi yapıyoruz ama demir yolu gerçekten bizim alanımız dışında ve çok pahalı bir proje ve bizim baraj yaptığımız yerlerdeki şartlar bu tür şeyleri yapmayı engelliyor. Bizim bu kanunda geçen madde sayesinde bunların yapılabilirliği ve değerleri arttı, yapılabilir duruma getirdik. Sağ olsun devlet büyüklerimiz her türlü konuda bize yardımcı oluyorlar çözmek için ama tabii iki farklı Bakanlık, Ulaştırma Bakanlığı ve Enerji Bakanlığının bir ortak çalışmasıyla yapılıyor bu iş.

BAŞKAN – Soru şu: 2011'de yapılan bu düzenleme...

TESAB VE HESİAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ HÜSEYİN YÜCEBAŞ – Yolumuzu açtı.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

TESAB VE HESİAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ HÜSEYİN YÜCEBAŞ – Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, sağ olun.

Evet, madde üzerinde bir adet önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/724 Esas numaralı Tasarının 24. maddesinde geçen "Mülga 4628... fıkrası kapsamında" ibaresinin "yürürlükteki mevzuat kapsamında" olarak değiştirilmesini ve "kamulaştırma bedeli" ibaresinden sonra gelmek üzere "ilgili firmadan" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Alim Işık

Emin Haluk Ayhan

Kütahya

Denizli

BAŞKAN – Evet, Alim Hocam, gerekçe mi?

Buyurun efendim.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada mülga 4628 sayılı ve diğer yürürlükteki mevzuat sayılmış. Önce, henüz yürürlükte olan bir kanunu mülga olarak ifade etmek doğru olmadığı gibi bundan sonra olabilecek değişiklikleri de kapsayacak şekilde meri mevzuata atıfta bulunup bu cümlelerin düzeltilmesi daha doğru olacaktır.

Ayrıca, "...demiryolunun kamulaştırma bedeli alınarak demiryolunun bağlı olduğu idare tarafından yapılır." şeklindeki ifadeye kamulaştırma bedelinin nereden alınacağını açıklamak üzere "ilgili firmadan" diye bir eklemenin yapılması daha doğru olacaktır diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Madde üzerinde bir önerge daha var.

Sayın Müsteşarım, her zaman söz hakkı var, Tüzük gereği her zaman cevap verme hakkı var. Yani ben bazen atlayabilirim. Dolayısıyla, böyle bir şeyiniz var. Gerek duyduğunuz anda söz alıp direkt konuşabilirsiniz.

Buyurun efendim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Anlıyorum efendim. Teşekkür ederim.

Şimdi, bu "mülga" ifadesinin herhâlde redaksiyonla düzeltileceğini zannediyorum. Kanunun başka maddelerinde de benzer şekilde...

BAŞKAN – Zaten bir önerge daha var.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – ...buna ilişkin bir başka önerge daha var.

Bu, kamulaştırma bedeli diye bir şey söz konusu değil. Bu tür röleasyonların bedeli ilgili idare tarafından ödeneceği hükme bağlanmıştır. Eğer bu tür röleasyonların bedeli yatırımcı tarafından ödenecek hâle gelseydi bu yatırımın yapılması söz konusu olmazdı. Zaten maddenin amacı da odur. 4628’ de 2011 yılında yapılan düzenlemeyle bu amaç gerçekleştirilmişti.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Önergeye katılıyor musunuz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bir diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/724 esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu Tasarısının 24’üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "Mülga 4628 sayılı Kanun" ifadesinin “bu Kanun” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Üzülmüş

Konya

BAŞKAN – Evet, gerekçe...

Gerekçe:

4628 sayılı Kanunun Teşkilat Kanununa dönüştürülecek olması sebebi ile söz konusu düzenleme yapılmıştır.

BAŞKAN – Evet, Hükûmet katılıyor mu efendim?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/724 Esas Sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu Tasarısı"nın 24. Maddesi, kenar başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Altyapının yerinin değiştirilmesi

Madde 24- (1) Mülga 4628 sayılı Kanun, 5346 sayılı Kanun ve 4283 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası kapsamında yerli kaynaklara dayalı elektrik üretimi amacıyla yapılacak yatırımlarda, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan ancak yapımı henüz tamamlanmamış su kullanım anlaşmalarının ilişkin olduğu projeler de dâhil olmak üzere, demiryolu ve/veya karayolu ulaşım güzergahının değiştirilmesinin zorunlu olduğu hallerde, altyapının yerinin değiştirilmesi çalışması mevcut demiryolunun ve/veya karayolunun kamulaştırma bedeli alınarak demiryolunun ve/veya karayolunun bağlı olduğu idare tarafından yapılır."

Kemal Değirmendereli

Osman Aydın

Ümit Özgümüş

Edirne

Aydın

Adana

Mehmet Ali Susam

Hasan Ören

Durdu Özbolat

İzmir

Manisa

Kahramanmaraş

BAŞKAN – Evet, Sayın Susam, buyurun efendim.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Efendim, bu maddeyi hem Türkçeleştiriyoruz, “alt yapının yerinin değiştirilmesi” gibi, “röleasyon” yerine. Burada sadece demir yolu değil, kara yolunda yenilenebilir kaynakların önünü açabilmek için. Rüzgâr, güneş, kömür ve benzeri alanlarda yatırım yapabilmesinde önüne çıkan sadece demir yolu değil, kara yolu ve benzeri yatırımlarda engel olan alanların idare tarafından kamulaştırılarak işin yapılması konusunda “kara yolları” kelimesini de ilave ediyoruz. Bu anlamıyla Sayın Bakanlığın bunun bu yatırımlar açısından kendisine de katkı koyacağını düşünüyoruz.

Bu anlamıyla verdik.

BAŞKAN – Evet, Sayın Hükûmet, “Kara yollarını da ilave edelim.” diye bir önerge var.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, “kara yollarının” ilave edilmesi sisteme öngörülemez büyük bir yük getirecektir. Bu nedenle kara yollarının bu madde kapsamına dâhil edilmesi, kara yollarının röleasyon işinin bu madde kapsamına dâhil edilmesine katılmıyoruz.

Diğer konu, “röleasyon” kelimesi yerine, her ne kadar “röleasyon” kelimesi orijinalinden dönüştürülerek Türkçede çok kullanılan bir kelime olmakla birlikte, bu konuda uzman değilim. Bu konuda Komisyonun takdirine bırakıyorum. “Altyapının yerinin değiştirilmesi” ifadesi ne ölçüde karşılar o konuda uzman değilim ama mevcut kanunda “röleasyon” olduğu için “röleasyon” olarak muhafaza edilmesinin faydalı olacağını düşünüyorum efendim.

BAŞKAN – Evet, Alim Hocam, buyurun.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım, ben de önerenin lehine söz aldım.

Özellikle bu kanunun yürürlüğü tarihten önce ihalesi yapılmış, ancak henüz tamamlanamamış bazı projelerde ki biraz önce açıklamalardan bu konuda bazı projelerin olduğunu da anladık. Şimdi, bu ihaleler alınırken zaten eski, 2011 tarihi öncesindeki mevzuat gereğince bu işleri de yapacak şekliyle ihaleler alındı. Şimdi, siz buradan, ilgili idareden kamulaştırma bedelini öderseniz ve buraya “kara yolu ve demir yolu” ifadesini de koymadan, sadece “demir yolu” ibaresiyle bu hükmü geçirirseniz yaşanmış birkaç sorunu çözmeye yönelik bir madde olduğu gerçeğini kabullenmiş olursunuz. Bunu genele şamil etme adına en azından bundan sonra yapılacaklar için bir hüküm düzenlenebilir. Kara yolu ve demir yolunu beraber almakta fayda var. Aksi takdirde, bu şaibe, bu Komisyonu rahatsız eder diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Buradaki sorun... Bir kere öncelikle şunu ifade edeyim: Bu konuya ilişkin, röleasyona ilişkin kamulaştırma bedelleri ilgili firma tarafından ödeniyor, bir kaynak aktarımı söz konusu değil. Ancak demir yolu hattının yer değiştirilmesi işi Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları dışında başka bir tüzel kişilik tarafından yapılması mümkün olmayan bir iş, ayrıcalıklı bir iş. Dolayısıyla, o idarelerin bu süreçte aktif rol almasını düzenleyen bir madde. Bu yönüyle bakılmasını arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeye katılıyor musunuz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Kabul edilen önergeler doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir diğer maddeyi okutuyorum:

Vergi ve harçlar

MADDE 25 - (1) DŞİ tarafından 26/6/2003 tarihinden itibaren yapılmış olan ve ortak tesis yatırım bedeli geri ödemesi ihtiva etmeyen su kullanım hakkı ve işletme esaslarına ilişkin anlaşmalar ile ilgili olarak düzenlenen kağıtlar damga vergisinden ve yapılan işlemler harçtan müstesnadır.

BAŞKAN – Evet, 25'inci maddeyle ilgili geneli üzerinde önerge yok.

Bir açıklama alalım Hükûmetten.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Bu da yine, mevcut kanunun geçici 14'üncü maddesinin (e) fıkrasında düzenlenen bir konuydu. DŞİ'nin su kullanım anlaşmalarının vergi ve harçlardan istisna edilmesine ilişkin bir hüküm. Budur efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

26'ncı maddeyi okutuyorum:

EÜAŞ'ın hak ve yükümlülükleri

MADDE 26 - (1) EÜAŞ; DŞİ bünyesindeki üretim tesislerini bu Kanun hükümlerine göre devralır; mülga TEAŞ'tan devralınan ve özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişilere devri yapılmamış üretim tesislerini kendisi ve/veya bağlı ortaklıkları ile diğer kamu üretim şirketleri vasıtasıyla işletir ya da gerektiğinde sistemden çıkarır.

(2) EÜAŞ, mevcut sözleşmeler kapsamında işletme hakkı devri yoluyla özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişilere devri yapılmış veya yapılacak tesis ve işletmelerin ve bunlara yapılacak ilave, ikame ve idame yatırımlarının mülkiyetini muhafaza eder.

(3) EÜAŞ mevcut ve devralacağı tesislere ilişkin her türlü iyileştirme, kapasite artışı, yenileme, ikame ve idame yatırımlarını yapar.

(4) Bakanlığın uygun görüşü ile EÜAŞ, yeni yapılacak üretim tesisleri için özel hukuk hükümlerine tabi tüzel kişiler ile ortaklıklar kurabilir.

(5) Bakanlık ve Kurum, EÜAŞ'ın etkin bir üretim kompozisyonu oluşturmasını sağlamak ve üretimden kaynaklanan bir mali yük ortaya çıkmamasını teminen, enerji piyasasında faaliyet gösteren diğer kamu iktisadi teşebbüslerinin mali yapılarını olumsuz etkilemeyecek şekilde, Kalkınma Bakanlığının ve Hazine Müsteşarlığının da görüşlerini almak suretiyle her türlü önlemi almakla yetkili ve yükümlüdür.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, hem dikkatin toparlanması hem de arkadaşların talepleri doğrultusunda on dakika ara veriyorum.

Kapanma saati: 16.57

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.21

BAŞKAN: M. Mücahit FINDIKLI (Malatya)
BAŞKAN VEKİLİ: Hüseyin ÜZÜLMEZ (Konya)
SÖZCÜ: Halil MAZICIOĞLU (Gaziantep)
KÂTİP: İlnur DENİZLİ (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, toplantıyı açıyorum.

EÜAŞ'la ilgili 26'ncı maddeyi okutmuştum.

Geneli üzerinde söz talebi var mı? Yok.

İki tane önergemiz var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

1/724 esas numaralı Tasarının 26'ncı maddesinin (1). fıkrasında geçen “ya da gerektiğinde sistemden çıkarılır” ibaresinin fıkra metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederim.

Alim Işık
Kütahya

BAŞKAN – Sayın Hocam, gerekçe mi?

ALİM IŞIK (Kütahya) – Kısaca bir açıklamada bulunayım Sayın Başkan, bununla ilgili.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Şimdi, bu madde EÜAŞ'ın hak ve yükümlülükleriyle ilgili bir madde. Özellikle (1)'inci fıkrada EÜAŞ'ın TEAŞ aracılığıyla yapacağı işler düzenlenmiş. Şu anda kendisinin... “...üretim tesislerini kendisi ve/veya bağlı ortaklıkları ile diğer kamu üretim şirketleri vasıtasıyla işletir.” diyor yani özelleştirilmesi yapılmamış veya devri yapılmamış... “...ya da gerektiğinde sistemden çıkarılır” ibaresi burada bazı endişeleri beraberinde taşımaktadır. Zaten sistemden çıkması gereken bir tesis ekonomik ömrü dolduysa mevzuat gereğince “Niye çıkartıldınız?” şeklinde bir soruyu beraberinde getirmez ancak buraya konulması hâlinde farklı yorumlara yol açabilecek ve henüz ekonomik ömrü dolmamış bir tesisin de sistemden çıkartılmasını gündeme taşıyabilecektir. O nedenle, bu (1)'inci fıkradaki son ibarenin ya da “gerektiğinde sistemden çıkarılır” ibaresinin çıkartılması daha doğru olacaktır diye düşünüyoruz.

Takdir komisyonun.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Hükûmet, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, Sayın Vekilimin eleştirileri haklı ancak bu ifadenin muhafaza edilmesinde biz yarar görüyoruz. Tabii ki bir üretim tesisi, ekonomik ömrünü tamamlamış bir tesisini her hâlükârda sistemde tutmak zorunda değil ancak bu üretim tesislerinin her biri “sistem” tabir edilen bir yapının içerisinde olduğu için sistemden çıkartılmaları da yani sıradan bir ekonomik ömrünü tamamlamış tesisin kapatılması gibi bir işlem değil. Dolayısıyla sistemin yükü bunun üzerine dayandırıldığı için sistemden çıkartmanın da kendine has bir anlamı olduğundan dolayı buraya hassasiyetle konulmuştur. Yoksa normal herhangi bir sanayi tesisinin ekonomik ömrünü tamamlamış bir ünitesini devreden çıkartması için kanun yazmaya elbette ki gerek yok ama bunlar elektrik üretim tesisi olduğu için böyle ifadelendirme ihtiyacı vardır.

BAŞKAN – Evet, teknik gerekçeden dolayı.

Teşekkür ediyoruz.

Hükûmet katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bir diğer önergeyi okutuyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/724 esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu Tasarısının 26 ncı maddesinde yer alan "TEAŞ" ifadesinin "Türkiye Elektrik Üretim İletim Anonim Şirketi" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Orhan Karasayar

Hatay

BAŞKAN – Orhan Bey...

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Madde 3 Tanımlar maddesinde "TEAŞ" ifadesi çıkarıldığından, yapılan düzenleme ile paralellik sağlanması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Katılıyoruz efendim.

Bunun gerekçesi de şudur Sayın Başkanım: TEAŞ maddesi, daha önce "Tanımlar" içerisinde yer alıyordu, şimdi "Tanımlar"dan çıkarıldığı için burada kısaltma yerine açık ismin yazılmasının uygun olduğunu düşünüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Hükûmet katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Katılıyor.

Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Edilmiştir.

Diğer maddeye geçiyorum.

Madde 27'yi okutuyorum:

TETAŞ'ın hak ve yükümlülükleri

MADDE 27- (1) TETAŞ, mevcut sözleşmeler kapsamında imzalanmış olan enerji alış ve satış anlaşmalarını yürütür. Mevcut imtiyaz ve uygulama sözleşmeleri kapsamında enerji alış ve satış anlaşmaları imzalayabilir, Hükûmetler arası anlaşmalar kapsamında elektrik enerjisi ithalat veya ihracat anlaşmaları imzalayabilir.

(2) TETAŞ, bu Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında elektrik enerjisi ve kapasitesi alım ve satımına ilişkin ikili anlaşmalar yapar ve yürütür, organize toptan elektrik piyasalarında faaliyette bulunabilir.

(3) TETAŞ, dağıtım şirketlerine tarifesi düzenlemeye tabi olan tüketiciler için toptan satış tarifesinden elektrik enerjisi satar.

(4) TETAŞ'ın tarifesi düzenlemeye tabi olmayan tüketiciler için dağıtım şirketlerine elektrik enerjisi satışına ilişkin fiyat, hüküm ve şartlar taraflar arasında serbestçe belirlenir.

(5) Kurul tarafından son kaynak tedarikçisi olarak yetkilendirilen tedarikçiler, son kaynak tedarikçisi kapsamındaki müşteriler için temin ettiği elektrik enerjisinin en az yarısını TETAŞ'tan temin etmekle yükümlüdür.

(6) Dağıtım şirketleri, genel aydınlatma ile teknik ve teknik olmayan kayıplarından dolayı enerji ihtiyaçlarını TETAŞ'tan temin ederler.

(7) Bakanlık ve Kurum, TETAŞ'ın alım yükümlülüklerini tam olarak karşılayabilmesi ve bu yükümlülüklerden kaynaklanan herhangi bir mali yükün ortaya çıkmamasını teminen, enerji piyasasında faaliyet gösteren diğer kamu iktisadi teşebbüslerinin mali yapılarını olumsuz etkilemeyecek şekilde, Kalkınma Bakanlığının ve Hazine Müsteşarlığının da görüşlerini almak suretiyle her türlü önlemi almaya yetkili ve yükümlüdür.

BAŞKAN – Madde üzerinde, buyurun Sayın Hükûmet.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, bu maddede de TETAŞ'ın hak ve yükümlülükleri düzenlenmiştir. TETAŞ'ın yeni liberalleşen piyasada zorunlu alım yükümlülüğü altında olduğu elektriği hangi şartlarda satacağına ilişkin düzenlemeler yer alıyor.

Diğer taraftan, geçiş dönemi sözleşmeleri 2012 yılının sonunda sona erdiği için, artık TETAŞ'ın elinde daha önce kamudayken yapılmış olan ikili sözleşmeler olmadığından dolayı, bu elektriğini, elindeki alım yükümlülüğü olan elektriğini hangi şartlarda satacağına ilişkin düzenlemeler var.

Buradaki en önemli hususlardan bir tanesi, eğer TETAŞ zorunlu alım çerçevesinde aldığı elektriğin tamamını satmakta zorlanırsa diye tasarlanan, özellikle aydınlatma yükümlülüklerinin ve teknik kayıplarla ilgili dağıtım şirketlerinin ihtiyacı olan elektriğin TETAŞ'tan alınacağına ilişkin bir düzenleme var burada.

Diğer taraftan, son kaynak tedarikçisine satılacak elektriğin yine TETAŞ'tan alınacağına ilişkin bir düzenleme var.

Bunun dışında, TETAŞ'ın serbestçe belirleyeceği fiyatlardan da ikili sözleşme suretiyle elektrik satışı yapılabilmesine ilişkin düzenlemeler var.

Bir diğer önemli düzenleme ise TETAŞ'ın daha önceki maddelerde tesis edilen organize elektrik piyasalarında işlem yapabilmesine imkân veren bir düzenleme var.

Dolayısıyla bu düzenlemelere ihtiyaç duyuluyor efendim.

Arz ederim.

BAŞKAN – Efendim, teşekkür ederiz.

Madde üzerinde iki adet önerge var, sırasına göre okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

1/724 esas numaralı Tasarının 27. maddesinin (3)'üncü fıkrasındaki “dağıtım şirketlerine” ibaresinin “toptan satış” ibaresinin önüne taşınmasını, (6)'ncı Fıkrasında geçen “ve teknik olmayan” ibaresinin madde metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederim.

Alim Işık

Kütahya

BAŞKAN - Sayın Hocam, buyurun.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, burada, önergenin birinci bölümündeki... (3)'üncü fıkrada yer alan, mevcut hâliyle yer alan cümle anlam bozukluğu taşımaktadır. “TETAŞ, dağıtım şirketlerine tarifesi düzenlemeye tabi olan tüketiciler için toptan satış tarifesiyle elektrik enerjisi satar.” denmekte. Bence buradaki “dağıtım şirketlerine” ibaresini “toptan satış tarifesiyle” öne almak cümlelerin yapısı açısından daha doğrudur. O zaman “TETAŞ, tarifesi düzenlemeye tabi olan tüketiciler için dağıtım şirketlerine toptan satış tarifesiyle elektrik enerjisi satar.” şekline dönüşür ki cümle anlam ifade eder. Bu hâliyle bu cümle tam anlam ifade etmemekte. Diğer bölümünde yer alan düzenleme ise dağıtım şirketlerinin özellikle teknik kayıplar dışında kaçak kullanımı da içinde barındıran, teknik olmayan kayıpları karşılayacak, enerji ihtiyacını TETAŞ'tan temin eder şeklindeki hükmün içinde kaçığın özendirilmesi gizlenmiştir. Dolayısıyla, burada “ve teknik olmayan” ibaresinin madde metninden çıkartılarak kaçığın önlenmesini sağlayacak bir hüküm getirilmek istenmektedir. Dolayısıyla, önergenin bu şekliyle düzeltilmesi daha doğru olacaktır. Artık bu ülkede yaşamının bedelini herkes öğrenmeli, kullandığı elektriğin bedelini de ödemelidir diyoruz. Dürüst ve bu ülkenin bir ferdi olmaktan onur duyan insanların yaktığı elektrik karşılığında ödeme yapmaya özendirilmesi gerekirken, maalesef, bu ülkenin kaynaklarından yararlanan ve hakkı olmadığı biçimde kaçak elektrik kullananların tekrar kanun hükmüyle korunmasına yönelik bu ibarenin mutlaka kaldırılması ve değiştirilmesi gerekmektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Evet, Sayın Hükûmet, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, “dağıtım sistemi” ibaresinin değiştirilmesine ilişkin diğer önergede de bir düzenleme var. Burada, sanırım bu düzenleme yapılırsa oradaki anlam daha anlaşılır hâle gelecektir. Teknik olmayan kayıp meselesi ise sadece kaçaklardan ibaret değil, sistemin başka alanlarındaki aksaklıklardan da kaynaklanan durumlar. Bunu dağıtım şirketleri zaten tarifelerine yansıttıkları için bir bakıma bunları TETAŞ'tan alma yükümlülüğünün de tanımlanmış olması doğru olur yönetilebilir bir alan olması açısından. Tarifeden dağıtım şirketleri tarafından tesis

edilecek ve dağıtım şirketlerinin bu kayıpları azaltması için bir tür teşvik niteliğinde olduğunu düşündüğümüz bir düzenleme. Dolayısıyla, bu gerekçelerle önergeye katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sektörden bir söz talebi var.

Kendinizi tanıtır kısaca özetleyin lütfen.

TÜSİAD TEMSİLCİSİ SİNEM ULUTÜRK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sinem Ulutürk, TÜSİAD Ankara Daimi Temsilciliği...

Öncelikle, sizleri şahsım ve kurumum adına saygıyla selamlıyorum.

27'nci maddenin 3 fıkrasıyla ilgili değişiklik önerimiz bulunmaktadır. 27'nci maddenin...

İlki, (4)'üncü fıkrasındaki "dağıtım şirketleri" ibaresinin "tedarik lisansı sahibi tüzel kişiler" şeklinde değiştirilmesini arz etmekteyiz.

Gerekçe: TETAŞ'ın temel amacı kamunun yapılan anlaşmalar çerçevesinden satın almak satın almakla yükümlü olduğu elektrik enerjisini en uygun ekonomik koşullarda piyasa oyuncularına sunmasıdır. Bu husus, bahsi geçen enerjiyi satın almak isteyen tedarikçilerin tümüne eşit mesafede yaklaşımı ile kamunun üzerindeki yükü hafifletmesinin sağlanmasından geçmektedir. Tarifesi düzenlemeye tabi olmayan tüketiciler yani serbest tüketiciler enerjilerini tedarik şirketlerinden temin edeceklerdir. Bu doğrultuda, serbestleşmenin ve kamu kaynaklarının tüm taraflara eşit yayılımı için TETAŞ'ın tarifesi düzenlemeye tabi olmayan tüketiciler de dâhil piyasaya sunacağı enerji sadece dağıtım şirketlerine değil, tüm tedarik şirketlerine eşit, taraflar arasında ayırım yapmaksızın sunulmalıdır. Mevcut hâliyle ayırım yapılması söz konusudur. Kamu kaynakları bu şekliyle doğru fiyatlanarak serbest tüketicilerin talebini karşılayacaktır. Son kaynak tedariki ve serbest olmayan tüketiciler tarifeleri düzenlemeye tabi olup madde 27'nin (3)'üncü fıkrası çerçevesinde değerlendirilmektedir.

İkinci talebimiz, 27'nci maddenin (5)'inci fıkrasının çıkartılması yönündedir.

Gerekçemiz: Son kaynak tarifesi plansız müşterilerden oluşmakta olup böylesi bir talebin karşılanmasına yönelik esneklik tedarik şirketinin elinde olmalıdır. Ayrıca TETAŞ elinde bulunan portföyün değerini serbest piyasa kurallarına uygun olarak optimize etme hakkına sahip olmalıdır.

Sayın Başkan, son değişiklik talebimiz de (7)'nci fıkranın çıkartılması yönünde olacaktır.

Uygun görürseniz son gerekçemi okumak istiyorum: Bu kanunun öngördüğü rekabetçi piyasa yapısının oluşturulabilmesi için diğer kamu kurumları gibi TETAŞ'ın da piyasaya müdahale oluşturacak önlemleri almasına yol açmamak gerekir. Bu nedenle, söz konusu fıkranın tarafımızdan, çıkarılması önerilmektedir.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Yani "Tam liberalizm olsun." diyor. Bakanlık da herhâlde "Geçiş dönemindeyiz." diyor.

Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Şimdi, değerli arkadaşımızın ifade ettiği konuya ilişkin, (3)'üncü fıkrada ve (4)'üncü fıkrada "dağıtım şirketi" yerine zaten "görevli tedarik şirketi" düzenlemesine ilişkin bir önerge var. Sanırım bu konu, (3)'üncü ve (4)'üncü fıkralarda yer alan konu düzelecek. (7)'nci fıkrada yer alan konu, gerçek anlamda - eleştirilere katılıyorum, doğru eleştiri- bu madde serbest piyasanın önünde bir engel gibi duruyor olmakla birlikte geçiş döneminde bu konuda bir düzenleme yapılmasının gerektiğine inanıyoruz. Çünkü kamu, gerek yap-işlet-devretler gerek yap-işletler ve işletme hakkı devir sözleşmeleri gereği önemli miktarda elektrik enerjisini satın almakla yükümlü ve bunu da bir şekilde piyasaya satmakla yükümlü. Her ne kadar 2013 yılının başından beri özel dağıtım şirketleriyle çok başarılı bir süreç yaşıyor olsak da bu düzenlemenin burada muhafaza edilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Yani dolayısıyla, özel sektörden gelen o iki madde zaten burada şimdi bir önergeyle düzeliyor.

Bir diğer konu, tam liberalizasyon için, bundan evvel yapılmış, özel üretim yapıp enerjisini almak zorunda olduğumuz kısmın da aslında tam liberal hâle gelmesi lazım. Ondan dolayı bu karşılıklılık ilkesi ve dengeleme ilkesi burada muhafaza edilmiş.

Evet, Sayın Susam, buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, ben bir şeyi öğrenmek istiyorum. Hükûmet bu tasarıyı hazırlarken 5'inci maddeye "Kurul tarafından son kaynak tedarikçisi olarak yetkilendirilen tedarikçiler, son kaynak tedarikçi kapsamında müşteriler için temin ettiği elektrik enerjisinin en az yarısını TETAŞ'tan temin etmekle yükümlüdür." Tüm veriler elinizde, bu kanunu hazırlıyorsunuz, TETAŞ'ın ne kadar taahhüt altına girdiğini biliyorsunuz, firmalarla ilişkilerinizi bunca yıldır biliyorsunuz ve bu kanunu hazırlarken bir barem koyuyorsunuz "TETAŞ bu firmaların yüzde 50 elektriğini karşılar." diye. Şimdi bir önergeyle bunu kurulun kararına her yıl bırakıyorsunuz. Bu noktaya gelmesini gerektiren, sizin bu kadar kısa sürede bu değişikliği yapmanızı gerektiren hangi bilimsel çalışma veya değerlendirme olmuştur? Bunu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Bir saniye müsaade ederseniz, o zaman önergeyi de okutayım, bunu önerge üzerinde...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Zaten arkadaşın sorularına cevap verecek ya Sayın Müsteşar.

BAŞKAN – Tamam, bir önergeyi de okutalım, hep beraber yürüelim.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Tamam, onu öyle yapsın.

BAŞKAN – Buyurun.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/724 esas numaralı Elektrik Piyasası Kanunu Tasarısının 27'nci maddesinin;

- üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan "dağıtım" ifadesinin, "görevli tedarik" şeklinde değiştirilmesini,

- beşinci fıkrasında yer alan, "en az yarısını" ifadesinin madde metninden çıkarılmasını ve yerine "Kurul tarafından her yıl belirlenecek oranı kadarını" ifadesinin eklenmesini, arz ve teklif ederiz.

Halil Mazıroğlu Metin Külünk

Gaziantep İstanbul

BAŞKAN – Evet, gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Üçüncü ve dördüncü fıkralardaki değişiklik ile ilgili olarak, dağıtım ve perakende faaliyetlerinin hukuken ayrıştırılmasına bağlı olarak, düzenlemeye tabi tarifeler çerçevesinde tüketicilere perakende satış yapma görevi, görevli tedarik şirketlerine verilmiş, dağıtım şirketlerinin ise sadece kayıp ve kaçak enerji miktarını temin etmeleri öngörülmüştür. Bu sebeple, söz konusu fıkralarda yer alan "dağıtım" ifadeleri, "görevli tedarik" olarak değiştirilmiştir.

Beşinci fıkradaki değişiklik ile ilgili olarak, TETAŞ'ın alım garantileri sürelerine bağlı olarak, portföyü giderek daralacağından, söz konusu madde kapsamında TETAŞ ancak bulunması hâlinde görevli tedarik şirketlerine satış yapabilecektir.

BAŞKAN – Evet, Sayın Işık...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkanım, ben de Hükûmetin açıklamalarından önce, özellikle teknik olmayan kayıplar içerisinde hangi kayıp türleri vardır, bu teknik olmayan toplam kayıplar içerisinde kaçakların payı nedir, bu konuda da bir açıklama yapabilirlerse memnun olurum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, Sayın Hükûmet, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Efendim, şimdi, teknik olmayan kayıpların detayına ilişkin olarak ilgili teknik arkadaşım açıklama yapacak.

İzin vererseniz ben Sayın Susam'ın eleştirisiyle ilgili bir değerlendirmede bulunayım. Son derece haklı. Bunu öngörüsüzlük ya da aşırı ihtiyatlılık olarak değerlendirmek mümkün. Bu kanun tasarısı taslağı hazırlandığında, Haziran 2012'de geçiş dönemi sözleşmeleriyle TETAŞ elektriğini çok rahat bir konumda, kendi belirlediği şartlarla dağıtım şirketlerine satıyor idi ve bunun süresi de 31/12/2012'de sona erecekti. Aşırı ihtiyatlılık şundan kaynaklanıyor: 31/12'de sona erecek, bu dönemden sonra acaba TETAŞ bu kadar elektriği, 60 milyar kilovatsaatın üzerindeki elektriği ikili sözleşmelerle satamaz kaygısı var. Bir yandan da geçiş dönemi sözleşmelerinin uzatılmamasına olan bir inancımız varken ilk hâliyle böylesine yazıldı. Ancak daha sonra gördük ki ve inandığımız da oydu ki TETAŞ normal şartlarda dağıtım şirketleriyle sözleşme yapabiliyor ve bu son derece, karşılıklı hür iradeyle, herhangi bir tek taraflı baskı olmaksızın yapabiliyor. Dolayısıyla, bu önergeyle bunun yine ihtiyatlılığı bir ölçüde muhafaza ederek kurul tarafından belirlenecek bir oran olarak muhafaza edilmesini uygun görüyoruz. Haziran 2012'deki şartlarda yeterince başarılı bir öngörü yapamadığımızı itiraf etmek gerekir.

Teknik olmayan kayıpların Türkiye'deki yüzde 8'i teknik kayıptan kaynaklanıyor, yüzde 6'sı teknik olmayan kayıp ve kaçaktan kaynaklanıyor. Teknik olmayan kayıpların içerisinde kaçakçı net olarak ayırt etmek çok mümkün değil ama teknik olmayan kayıp denildiğinde, sayaç arızası dâhil birtakım kesintilerden kaynaklanan, yanlış okumaya sebebiyet veren birtakım durumlar da olabiliyor. İzin verilerse Sayın Vekilim, buna ilişkin olarak teknik bir not kendisine toplantıdan sonra iletim efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Susam, buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Şimdi, Sayın Müsteşarın açıklamalarında öngörüdeki eksiklik olarak bir özeleştiri yaptı ama ben asıl şu konunun açıklanmasını istiyorum, bu çok önemli bir yan. TETAŞ'ın piyasadaki payının azaltılması yönünde beklentiler var. Yani serbest piyasanın birer oyuncusu olsun, hatta yüzde 20'ye insin şeklinde bir beklenti var piyasa oyuncularında. Nasıl piyasada bu konuda diğerlerine bir baraj koyduysak ona da koyalım şeklinde geçen maddelerde konuları tartıştık. Ama orada sizin talebiniz şuydu: “Hayır, bu noktada biz daha üst oranlarda olmanın gerekli olduğuna inanıyoruz ve piyasanın arz güvenliği açısından ve başka, enerjinin önemi açısından ülke kaynağı olarak bu konuda kendimizi piyasa düzenlemesinde önemli bir oyuncu olarak tutmaya gayret ediyoruz. Bu anlamıyla da böyle bir talebimiz var.” dediniz. Madem bu önergeyi veriyorsunuz, bunu -çok subjektif bir şey değil- “kurul tarafından her yıl belirlenecek orana” demeyip de “yüzde 50'den bir üst limiti tutarak ihtiyaç olduğunda daha az oranlar” diyebilmeniz ama siz piyasada bir güçte olmalısınız. Biz böyle bakıyoruz. Bu güç olmadığı zaman daha önce yaptığımız eleştiriler açısından haklı gerekçelerimiz devam edecektir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederiz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – İzin verir misiniz Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Buyurun efendim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Efendim, şimdi, söz konusu pazar payının sınırlandırılmasına ilişkin konu üretimdeki ağırlığı açısından. TETAŞ'ın konumu biraz farklı, TETAŞ özel bir şirket, sadece kamunun muhatabı olduğu zorunlu alım sözleşmelerinin yönetilmesi maksadıyla kurulmuş bir şirket. Bunun piyasadaki payını sınırlamak diye bir şey söz konusu olamaz, faaliyet gösterdiği alan toptan satış piyasası. Zaten zaman içerisinde küçülen, küçüldükten ve yok olduktan sonra da TETAŞ'ın da ortadan kalkacağı bir yapı söz konusu. Dolayısıyla, kendinin belirlemediği bir payla idame etmek zorunda olan bir şirket TETAŞ. Dolayısıyla, bunun bu şekilde anlaşılması lazım. Yoksa kamunun aynı zamanda düzenleyici role de sahip bir aktör olarak piyasada olmasına ilişkin o görüşümüzde herhangi bir değişiklik yok. Bunun, TETAŞ'ın bu oranının kurul tarafından belirlenecek olması da zaten kurulun bu sektörde son derece olması gerektiği gibi geniş bir düzenleyici alanı var. Bu konudaki, tabiri caizse, adaleti ya da “fairness” dediğimiz şeyi sağlama adına da kurul tarafından belirlenecek bir oran olmasında fayda görüyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Hükümet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Önergeye katılıyor efendim.

BAŞKAN – Hükümetin katıldığı önergeyi...

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TEMSİLCİSİ MURAT ÇELİKER – Hazine Müsteşarlığı olarak...

BAŞKAN – Buyurun.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TEMSİLCİSİ MURAT ÇELİKER – Efendim, burada Hazinenin ciddi anlamda TETAŞ'ın alım yükümlülüklerinden kaynaklanan bir riski söz konusu. Bu riski biz yönetmeye çalışıyoruz Hazine olarak. Bu kapsamda, maddeyle ilişkin görüşlerimizi daha önce Enerji Bakanlığıyla paylaşmıştık ancak son yapılan düzenlemeye şöyle bir ilave yapılmasının uygun olduğunu düşünüyoruz: “Hazine Müsteşarlığının görüşünün alınarak kurul tarafından belirlenmesi” şeklinde bir eklemenin yapılmasının bizim riskimizi yönetme anlamında bize bir imkân vereceğinin doğru olacağını düşünüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Efendim, kurul kararlarında düzenleyici otoritenin, Bakanlığın, Hazine Müsteşarlığının görüşü alınarak uygulaması çok doğru bir yaklaşım değil. Doğru, arkadaşımızın söylediği gibi, Hazineyle haziran ayında yaptığımız görüşmede “en az yarısı” ifadesi olmuştu. Ancak, o zamanın şartlarında, az önce de ifade ettiğim gibi, TETAŞ'ın zorunlu alım yükümlülüklerini yerine getiremeyeceği korkusu, kaygısı bizde de hâkimdi. Fakat görünen o ki 2013 yılı içerisinde böyle bir şey olmadığı gibi, TETAŞ satabileceğinden daha fazla elektrik talebiyle karşı karşıya kaldı. Sistem son

derece düzgün işliyor. Kurula bunun bırakılması, kurulun TETAŞ'ı mutlaka koruyup kollayacağına, Türkiye Cumhuriyeti devletinin resmî bir kurumu olarak, bundan şüphe etmememiz gerekir.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeler doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

Yatırım bedellerinin güncellenmesi

MADDE 28 - (1) Mevcut sözleşmeleri çerçevesinde faaliyet gösteren ve DSI katılım payları tarife yoluyla TETAŞ tarafından ödenen işletmedeki yap-işlet-devret modeli hidroelektrik santrallerin sözleşmelerinde ABD Doları cinsinden yer alan DSI enerji katılım payları, sözleşmede yer aldığı miktarda ödeme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz kuru üzerinden her işletme yılının sonunda DSI'ye ödenir.

(2) Mülga 4628 sayılı Kanun kapsamında kurulmuş ve kurulacak olan hidroelektrik santraller için imzalanan su kullanım hakkı anlaşması hükümleri çerçevesinde DSI'ye ödenecek olan enerji hissesi katılım payının hesabında esas alınacak tesis bedeli, tek veya çok maksatlı tesislerde tesisin ihaleye esas ilk keşfi;

- a) Enerji tesisini ihtiva ediyorsa, tesisin DSI tarafından yapılan kısmın ilk keşif bedeli,
- b) Enerji tesisini ihtiva etmiyorsa, ortak tesise ait ilk keşif bedeli,

TEFE/ÜFE ile su kullanım anlaşmasının yapıldığı tarihe getirilmiş olan bedelin yüzde otuzundan fazlasını geçemez ve (b) bendi kapsamına giren tesislerde, DSI tarafından enerji tesisine harcanan miktar var ise TEFE/ÜFE ile hesaplanarak ayrıca enerji hissesi katılım payına ilave edilir. İlk keşif bedelinin güncellenmesinde, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre ihale edilen işlerde keşif yılının Ocak ayında yayınlanan TEFE/ÜFE değeri, imzalanan su kullanım hakkı anlaşmalarında bedel belirlenmişse bu bedelin hesabında kullanılan TEFE/ÜFE değeri, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre ihale edilen işlerde teklifin yapıldığı tarihten bir ay önceki TEFE/ÜFE değerleri esas alınır. Proje ile ilgili kamulaştırmalar için yapılmış ve yapılacak olan ödemelerin TEFE ile su kullanım anlaşması tarihine getirilmiş bedelinin enerji hissesine düşen miktarının tamamı şirket tarafından ödenir.

BAŞKAN – Sektörden bir açıklama, buyurun.

TESAB VE HESİAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ HÜSEYİN YÜCEBAŞ – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Bu madde, DSI'yle ortak proje yapan şirketleri ilgilendiren bir madde. Burada tam 60 şirketi ilgilendiriyor Başkanım.

BAŞKAN – Kendinizi tanıtır, kayıtlara geçsin.

TESAB VE HESİAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ HÜSEYİN YÜCEBAŞ.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

TESAB VE HESİAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ HÜSEYİN YÜCEBAŞ – Burada biz metne aynen katılıyoruz ama eksik olduğunu düşünüyoruz. Onun da gerekçesini şöyle anlatmak istiyorum: DSI'nin başladığı ya da yapamadığı projeleri özel sektöre verdi, bunları biz yaptık. Hatta zamanından önce yaparak sisteme soktuk. Ama burada çok ilginç bir şey var. Biz bunları ihaleyle aldık, üzerine yatırım bedeli ödedik; su kullanım hakkı, hizmet bedellerini ödedikten sonra şimdi enerji hissesi bedeline geldik.

Bu metne aynen katılıyoruz ama ödemesiyle ilgili bir sıkıntı olduğuna inanıyoruz ve onu burada sizinle paylaşmak istedik. Hatta Milletvekilim Sayın Alim Işık bir önerge verdi, bu da şu: Benim enerji hissem 1,5 milyonken 2014'te ödeme zamanına geldiğinde 68 milyon oluyor. Biz buraya kadar razıyız ama bazı şirketlerde bu, kendi kurulu gücüne göre, 3'e, 4'e, 5'e kadar çıkanlar var. Bundan sonra, geriye dönük baktığımız zaman 10'a bölünüyor. Ama her sene TEFE ve ÜFE'de taşınıyor. Şimdi, benim 68 milyonum on yıl sonunda ödediğim zaman 115 milyon oluyor. Biz bu konuda bir düzenleme yapılmasını ve yatırımcının önünün açılmasını istiyoruz. Verdiğimiz, Alim Bey'in verdiği teklifte de bu var.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Hükûmet, bu madde biraz şeyle alakalı yani geniş de bir madde. Bir genel açıklama olursa.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KILCI – Sayın Başkanım, bu maddenin (1)'inci fıkrası, TETAŞ'ın yap-işlet-devret sözleşmeleri kapsamında tarife yoluyla ödediği sözleşmelerinde yer alan katılım paylarının, DSI

katılım paylarının nasıl ödeneceğine ilişkin bir düzenleme içeriyor. (2)'nci fıkrada yer alan düzenlemeye ilişkin olarak ise DSİ'den Hukuk Müşavirimiz burada, izin verirsiniz kendisi açıklama yapsın efendim.

BAŞKAN – Evet, buyurun efendim, kendinizi tanıtır.

DSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ AYSEN CANER – Sayın Başkan, sayın üyeler; ben DSİ Genel Müdürlüğü Birinci Hukuk Müşaviri Aysen Caner. 28'inci maddenin (2)'nci fıkrasıyla ilgili olarak söz almış bulunuyorum.

Mevcut “Yatırım bedellerinin güncellenmesi” başlıklı bu madde, aslında, 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kanunu'nun geçici 4'üncü maddesinde yer almaktadır. Oradan enerjiyle ilgili, 4628 sayılı Kanun kapsamında yapılan tesislerin, bütün, onunla ilgili tüm maddeler burada toplanırken 5346'nın geçici 4'üncü maddesi de buraya aktarılmış vaziyettedir.

Bizim buraya getirdiğimiz ek, ilave, (2)'nci fıkraya son bir cümle eklenmiştir. (2)'nci fıkra, Devlet Su İşleri tarafından yapımı gerçekleştirilmiş veya gerçekleştirilecek olan tesisler üzerinde 4628 yani şu anda henüz mülga olmayan 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu çerçevesinde, elektrik üretmek için açılan yatırımları kapsamaktadır. 6200 sayılı Devlet Su İşleri Teşkilat Kanunu'nda şöyle bir maddemiz vardır, 24'üncü maddedir: “Devlet Su İşleri tarafından yapılan bütün tesislerin yatırım bedelleri kullanıcılardan istifade ettikleri oranda geri alınır.” Bu bağlamda, Devlet Su İşleri tarafından gerçekleştirilen çok amaçlı yani enerji, sulama, ondan sonra zirai amaçlı, içme suyu amaçlı gerçekleştirilen bu tesisler olduğu gibi, sadece enerji amaçlı gerçekleştirdiğimiz tesisler de var. Bunlar üzerinde özel sektör tarafından enerji amaçlı tesis yapılıp üretime geçirildiği takdirde enerjiye isabet eden oranda yatırım bedelleri geri alınıyor.

Bu bağlamda, 6111 sayılı torba Kanun'un 128'inci maddesiyle 5346 sayılı Kanun'un geçici 4'üncü maddesine bu (2)'nci fıkra eklenmiştir. Eklemeyle, yani şöyle söyleyeyim: Bir A barajı Devlet Su İşleri tarafından 80'li yıllarda, 90'lı yıllarda, 85 yılında ihaleye çıkartılmıştır. Ne bileyim, 2000 yıllarında da tamamlanmıştır. Bunun üzerinde eğer enerji tesisi varsa veya enerji tesisi 4628 sayılı Kanun kapsamında kurulacaksa bu enerji hissesine isabet eden miktar ilk keşif bedeli esas alınarak o tarihten itibaren su kullanım anlaşmasının yapıldığı tarihe ve ödeme tarihine kadar güncelleniyor. Güncellenmeyle ilgili bu madde, düzenlemede 6111'in 128'inci maddesiyle 5346'ya ekleme yapılmıştır. Güncelleme yapıldı, TEFE, TÜFE'yle güncellenecek. Yani, bunun yatırım bedeli, A barajını DSİ eğer 1986 yılında ihaleye çıkardıysa, 1986 yılındaki ilk keşif bedelinin yüzde 30'unu geçmeyecek şekilde... Çünkü, o dönemde bazı barajlarımıza yüzde 500'e kadar, yüzde 600'e kadar keşif artışları olmuştur. Yatırımcı önünü görsün diye yüzde 30'la sınırlanarak o tarihte ilk keşif bedelinin yüzde 30'unu aşmayacak şekilde ödeme tarihine kadar TEFE ve TÜFE'yle getirildi. Ancak bir de, bakın, şunu gördük: TEFE, TÜFE'yle getirilirken TEFE ve TÜFE'nin başlangıcı ne olacak? Bu konuda bir boşluk vardı. Buraya (2)'nci fıkranın son cümlesi bu boşluğu doldurmak amacıyla düzenlenmiştir. TEFE ve TÜFE'nin nereden başlayacağı ve devlete yapılacak olan yatırım bedelinin güncellenmesinde TEFE ve TÜFE oranları hangi tarihten başlayacak? O boşluk doldurulmak amacıyla buraya bir son cümle ilave edilmiştir.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Evet, açıklama yeterli.

Madde üzerinde bir adet önerge vardır, önergeyi...

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Değirmendereli.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Burada 1'inci maddenin son cümlesinde “...ödemelerdeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz kuru üzerinden DSİ'ye ödenir.” deniyor. Yani, hangi döviz kuruyla ilgili? Bir açıklık yok burada. Yani, acaba onu buraya dercetmek ihtiyacı hissetmiyor musunuz?

DSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ AYSEN CANER – Ben cevap verebilir miyim?

BAŞKAN – Evet, buyurun.

DSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ AYSEN CANER – Şimdi, bu 1'inci fıkra, “Mevcut sözleşmeleri çerçevesinde faaliyet gösteren...” diye başlayan (1)'inci fıkra 3096 kapsamında yap-işlet modeliyle enerji üretim tesislerini kapsar ve orada mevcut sözleşmeleri Danıştaydan geçerek... Bu kapsamda galiba Enerji Bakanlığıyla yapılan, bizimle de yapılan bir su kullanım anlaşmaları vardır, 16 tane diye biliyorum. Bunlar Danıştayın uygun görüşünden geçirildikten sonra imtiyaz sözleşmesi yapılmıştır. Bu mevcut sözleşmelerde yatırım bedelleri dolar bazında yer almıştır yani mevcut, Danıştaya giden sözleşmelerde bunlar yatırım bedellerinin dolar cinsinden ve bunun eskalasyonu ile ilgili bir yetki verilmiştir bu (1)'inci fıkrada Enerji Bakanlığına.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Ayrıca, hangi tür döviz olacağı da sözleşmede yazılıdır yani çoğunlukla dolar cinsinden, nadiren de belki euro cinsinden ama sözleşmede belirtilmiştir bunları.

BAŞKAN – Dövizin cinsi belirtilmiş.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Efendim, aslında burada dövizin cinsi belli yani efektif alış mı, efektif satış mı? Yani, bu...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Bunlarda, TETAŞ'la yapılan elektrik satış anlaşmalarında efektif satış kuru üzerinden...

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/724 Esas Sayılı “Elektrik Piyasası Kanunu Tasarısı”nın 28. Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yatırım bedellerinin güncellenmesi ve ödenmesi,

Madde 28 - (1) Mevcut sözleşmeleri çerçevesinde faaliyet gösteren ve DSI katılım payları tarife yoluyla TETAŞ tarafından ödenen işletmedeki yap-işlet-devret modeli hidroelektrik santrallerin sözleşmelerinde ABD Doları cinsinden yer alan DSI enerji katılım payları, sözleşmede yer aldığı miktarda ödeme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz kuru üzerinden her işletme linin sonuna kadar DSI'ye ödenir.

(2) Mülga 4628 sayılı Kanun kapsamında kurulmuş ve kurulacak olan hidroelektrik santraller için imzalanan su kullanım hakkı anlaşması hükümleri çerçevesinde DSI'ye ödenecek olan enerji hissesi katılım payının hesabında esas alınacak tesis bedeli, tek veya çok maksatlı tesislerde tesisin ihaleye esas ilk keşfi;

a) Enerji tesisini ihtiva ediyorsa, tesisin DSI tarafından yapılan kısmın ilk keşif bedeli,

b) Enerji tesisi ihtiva etmiyorsa, ortak tesise ait ilk keşif bedeli.

TEFE/ÜFE ile su kullanım anlaşmasının yapıldığı tarihe getirilmiş olan bedelin yüzde otuzundan fazlasını geçemez ve (b) bendi kapsamına giren tesislerde, DSI tarafından enerji tesisine harcanan miktar var ise TEFE/ÜFE ile hesaplanarak ayrıca enerji hissesi katılım payına ilave edilir. İlk keşif bedelinin güncellenmesinde 08/09/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre ihale edilen işlerde keşif yılının Ocak ayında yayınlanan TEFE/ÜFE değeri, imzalanan su kullanım hakkı anlaşmalarında bedel belirlenmemişse bu bedelin hesabında kullanılan TEFE/ÜFE değeri, 04/01/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilen işlerde teklifin yapıldığı tarihten bir ay önceki TEFE/ÜFE değerleri esas alınarak ödeme yılına getirilir, on eşit taksitte ve on yılda ödenir. Mevcut sözleşmeler buna göre düzenlenir. Proje ile ilgili kamulaştırmalar yapılmış ve yapılacak olan ödemelerin TEFE ile su kullanım anlaşması tarihine getirilmiş bedelinin enerji hissesine düşen miktarının tamamı şirket tarafından ödenir.

Alim Işık

Kütahya

BAŞKAN - Alim Hocam, gerekçeyi mi okutalım?

Buyurun.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Biraz önce sektör adına konuşan değerli arkadaşımızın da ifade ettiği gibi bu önergede iki ana konu ele alınmıştır. Birincisi; (1) inci fıkrada, mevcut düzenlemede yıl sonunda DSI'ye yapılacak ödemenin “yıl sonuna” kadar ibaresiyle esnetilmesi sağlanmıştır.

İkinci ana bölümde de, DSI ile imzalanan su kullanım hakkında, su kullanım hakkıyla ilgili yapılan ödemelerdeki belirsizlik ortadan kaldırılmış, “TEFE ve TÜFE değeri, bir ay önceki TEFE ve TÜFE değeri esas alınır” şeklindeki ibare “TEFE ve TÜFE değerleri, bir ay önceki TEFE ve TÜFE değerleri esas alınarak ödeme yılına getirilir ve on eşit taksit hâlinde on yıllık süre boyunca ödenir.” şekline dönüştürülerek yatırımcıya bir kolaylık sağlanmış ve mevcut sözleşmelerin de buna göre düzenlenmesi öngörülmüştür. Bu değişiklik kabul edilirse, inanıyorum ki sektördeki yaşanan şu anda ve bundan sonra yaşanabilecek birçok sıkıntı da giderilmiş olacaktır.

Takdir Komisyonundur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Hükûmet katılıyor mu efendim?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, Sayın Vekilimin de sözlerinde ifade ettiği gibi ve sektör temsilcisinin de sözlerinde ifade ettiği bu ciddi bir mali yük. Ancak bunun DSİ tarafından tahsil edilmesi gereken bir haklılığı da var, dayanağı da var. Dolayısıyla bunun faizsiz veyahut da herhangi bir şekilde eskale edilmeksizin on yılda tahsil edilmesi yaklaşımına bizim kamu olarak rıza göstermemiz söz konusu değil efendim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 29 – (1) 20/02/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun 6/C maddesinin dördüncü ve altıncı fıkraları ile geçici 4 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 12 nci maddesinin (d) fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

(4) 2/3/2005 tarihli ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – 2 adet önerge var; önergeler üzerinden mi gidelim?

Geneli üzerinde görüşme talebi var mı?

Sayın Hükûmet, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım...

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Başkan, bir açıklamada bulunabilirler mi? Çünkü kaldırılmış hükümler var.

BAŞKAN – Hükûmetten bir açıklama alalım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞARI METİN KİLCİ – Sayın Başkanım, bu tasarı hazırlandığında aynı zamanda Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat Kanunu için de ayrı bir tasarı çalışması vardı. Bu da Başbakanlığa sevk edildi benzer tarihlerde.

Bizim bütün maksadımız, çeşitli vesilelerle ifade ettiğimiz gibi Elektrik Piyasası Kanunu'nu gerçek anlamda bir piyasa kanunu hâline getirerek teşkilata ilişkin hükümleri bu Kanun'un içerisinden çıkarmaktı. 4628 sayılı Kanun'un hem yamalı bohçaya dönmüş yapısını düzeltmek hem de EPDK'nın teşkilatına ilişkin hükümleri ayrı bir kanuni düzenlemeyle, bir teşkilat kanunuyla düzenlemektir; ancak bu, çeşitli nedenlerle mümkün olmadı. Sanırım önergelerle bu eksiklik giderilmiş olacak. 4628 sayılı Kanun'un EPDK'nın teşkilatına ilişkin hükümlerinin muhafazası gerekiyor çünkü bir takdim tehir konusu olmaması ve hukuksuz bir durumun ortaya çıkmaması açısından.

Bir de değişik mevzuatta yapılan ve bizim önceki görüşülen ve kabul edilen maddeler çerçevesinde düzenlenen bazı hükümlerin o mevzuattan ayıklanması ihtiyacı vardı, ona ilişkin düzenlemeler yer alıyor.

Ayrıca, güneş yarışmalarının burada düzenlenmesine ilişkin bir düzenleme zaten yapılmıştı, ona ilişkin YEK Kanunu'nda yapılan düzenlemenin çıkartılması öngörüldü.

Bütün bunlar Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

Yani burada 4628'i lağvedince dolayısıyla EPDK'nın şeyi de ortadan kalmış oluyor ama o yasa bize gelmeyince, 4628'i de lağvedince bu sefer EPDK boşta kalacak. Bu kanunda kurum ve şey diye...

ALİM İŞİK (Kütahya) – Ayrı bir kanun bu Sayın Başkan.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Böyle bir şey olmaz; korsan bu!

BAŞKAN – Korsan değil, önerge.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Ayrı bir kanun teklifi hâlinde gelse daha uygun olur yani.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Yani Sayın Müsteşara, Hükûmet adına burada bulunan tüm arkadaşlara bir sitem etmek istiyorum. Gerçekten yeni bir kanunu getiriyorsunuz bir maddenin içerisine koyuyorsunuz ve diyorsunuz ki bize “Bunu hadi geçirin.” Bu, ne insafa ne vicdana ne Komisyon çalışmalarına ne de bu piyasa kanununda sizin verdiğiniz emeğe uygun bir şey olamaz. Bırakın, böyle bir şey olmaz! Burada yeni bir kanun var. 800 tane kadro tahsis ediyorsunuz, bir sürü değişiklik yapıyorsunuz. Yeni bir kanunu burada bize bir madde içerisinde “Önergeyle bunu görüşün.” diyorsunuz. Ben bunu görüşmem. Böyle bir şey olmaz ve Sayın Başkan, sizden de bunu görüşmemenizi tavsiye ederim.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Evet, evet, kesinlikle böyle bir şey olmaz!

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu, Komisyonun çalışma anlayışına ve çalışma prensiplerine hiç uygun bir şey değil.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, saat 19.00’a kadar ara veriyorum. EPDK Başkanı, Sayın Müsteşarla odada bir görüşmemiz lazım bu konuyla alakalı.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saat ara veriyorum.

Teşekkür ediyorum.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Işık’ın bir söz talebi vardı.

BAŞKAN – Dönüşte söz versem olur mu efendim?

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkan, ben de bu konuyla ilgili bir iki bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Aynı konuyla ilgili...

ALİM IŞIK (Kütahya) – En azından bu anlamda, bu konuda...

BAŞKAN – Buyurun.

ALİM IŞIK (Kütahya) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Gerçekten önümüze gelen önerge, az önce Sayın Susam’ın da ifade ettiği gibi bu Komisyonun bırakınız siyasi olarak teknik olarak kabullenmesi mümkün olmayan bir önerge. Bir taraftan, hem bir kanunu değiştiriyoruz, mülga yapıyoruz. Bu önergeyle mülga bir kanunda yeniden değişiklik yapıyoruz. Böyle bir şeyi kabul etmemiz mümkün değil. Bu konuda Komisyon üyelerinin hassas davranacağını ben de düşünüyorum, takdirinize sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Bir saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.09

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.30

BAŞKAN: Mahmut Mücahit FINDIKLI (Malatya)

BAŞKAN VEKİLİ: Hüseyin ÜZÜLMEZ (Konya)

SÖZCÜ: Halil MAZICIOĞLU (Gaziantep)

KÂTİP: İlknur DENİZLİ (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Evet, çok değerli arkadaşlar, toplantıyı tekrar açıyorum.

Önerge sahibi Sayın Mazıcıoğlu' nun söz talebi var.

Buyurun.

HALİL MAZICIOĞLU (Gaziantep) – Başkanım, ben önergemi geri çekiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, EPDK kanunu ile alakalı sıkıntı konu hakkında hem EPDK Başkanımızın hem Maliyemizin hem de Enerji Bakanlığımızın uzlaşma adına varmış olduğumuz çerçeve doğrultusunda bir hazırlık yapmaları ve yarın 15.30'a kadar hazırlıklarını tamamlamaları ve bu yeni hazırlanan önerge doğrultusunda yarın 15.30'da toplanmak üzere toplantıyı kapatıyorum.

Hayırlı akşamlar diliyorum.

Kapanma Saati: 19.32